ZPRAVODAJ MĚSTA PŘÍBRAM ▪ PROSINEC 2024 ▪ ROČNÍK XXXII

Kahan

PŘÍBRAM

14 **Sundat z lidí šedivou těžkou deku**
Rozhovor se starostou města Janem Konvalinkou

17 **Březohorské náměstí**
Náměstí J. A. Alise směřuje ke své finální podobě

27 **Tip na výlet do Brd**
Z osmistovky Brdce dohlédneme až k šumavským hvozdům

Město Příbram vám přeje klidné strávení adventu a šťastné Vánoce

inzerce

PŘISPĚJTE NA NEVIDOMÉ KOUPÍ JMENOVEK NA DÁRKY

Sbírka pro **Světlušku**
25. 11. – 8. 12.

Ke každým 30 Kč pro **Světlušku** přidá **Kaufland** 10 Kč.

světluška
svítíme ve tmě

Rozhodují činy.

Kaufland

OBSAH ČÍSLA

8 PO DESETI LETECH SE VRACÍ ADVENTNÍ OHŇOSTROJ

14 SUNDAT Z LIDÍ ŠEDIVOU TĚŽKOU DEKU. ROZHOVOR S JANEM KONVALINKOU

16 GRANIT MÁ NOVOU STŘECHU A SEZONU ZAHÁJÍ ČERTOVSKOU AKCÍ

17 NÁMĚSTÍ J. A. ALISE SMĚŘUJE KE SVÉ FINÁLNÍ PODOBĚ

18 OD RYBNÍKŮ PO SUPERHRDINY: JAKÉ DOTACE LETOS MĚSTO ZÍSKALO

27 Z OSMISTOVKY BRDCE DOHLÉDNEME AŽ K ŠUMAVSKÝM HVOZDŮM

Farmářské trhy jsou na nám. 17. listopadu 4

Běh jako vzpomínka 6

Světelný park v areálu Nový rybník 7

Betlémy, koncert nebo Štědrovečerní šichta 9

Svatá Hora zve na adventní koncerty, výstavu betlémů i zpívání u jesliček 10

Rekonstrukce kolejí se protáhne do března příštího roku 16

Vyvrcholením setkání s nizozemskými přáteli bylo vystoupení v Hogo Fogo 19

První hokejová akademie žen v Česku 22

Cech příbramských hutníků olovářů slaví půlstoletí své existence 23

Pokud někdo byt skutečně potřebuje, dostane ho 24

Příběhy našich sousedů 26

Příběhy z Březového vrchu X.: hormistr Jakub Bittner 28

Město pronajme provozovnu v Drakovně 30

Kalendář akcí 31

Městský zpravodaj Kahan publikuje příspěvky autorů a autorek po redakčním výběru a úpravě. Za obsahovou správnost odpovídají autoři. Většina textů má spíše informativní charakter, v rubrikách Polemika, Názory, Úvodník, Anketa či Rozhovor ale mohou být uvedeny názory a postoje, které nemusí vyjadřovat pohled redakce nebo členů redakční rady. Redakce přijímá příspěvky občanů i zastupitelů na kahan@pribram.eu.

Kahan – Zpravodaj města Příbram, vychází 11× ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 400 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen 1 výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor komunikace a cestovního ruchu, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor komunikace a cestovního ruchu, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Vladimír Karpíšek, Miroslav Peterka, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 26. listopadu do 3. prosince 2024. Foto na titulní straně: Kamila Kohoutová.

ČTYŘI SVÍCE, ČTYŘI HODNOTY

Dovolte mi, abych vás co nejsrdečněji oslovil při této slavnostní příležitosti – zahájení adventního období v našem městě. Advent – čas klidu, očekávání a naděje – nám připomíná nejen blížící se Vánoce, ale také hodnoty, na které bychom neměli zapomínat po celý rok.

Advent je příležitostí zpomalit a nechat za sebou shon a stres každodenního života. Je to chvíle, kdy se můžeme ohlédnout zpět na uplynulý rok, poděkovat za to, co máme, a zamyslet se nad tím, co je pro nás opravdu důležité. V hektickém světě, který nás nutí neustále zrychlovat, je právě tato doba příležitostí k zastavení, uvědomění a sdílení.

Také v rámci města se snažíme vytvořit atmosféru, která všechny propojí. Svědčí o tom bohatý kulturní program, který je připraven a o němž referuje toto vydání Kahanu v rubrice Hlavní téma.

Adventní věnec, jehož svíce postupně rozsvítíme, je symbolem čtyř týdnů příprav. Každá představuje jednu z hodnot, které nám advent připomíná – naději, víru, lásku a pokoj. Ať tyto hodnoty provázejí všechny občany našeho města.

Rád bych poděkoval všem, kteří se podílejí na přípravě tohoto krásného adventního období – od těch, kteří zdobili naše ulice, až po organizátory jednotlivých akcí. Vaše práce a nasazení jsou důkazem toho, že když spojíme své síly, můžeme vytvořit něco opravdu výjimečného.

Vážení občané, přeji vám všem, aby adventní čas naplnil vaše srdce radostí, pokojem a vděčností. Ať je pro vás příležitostí k setkávání s těmi, které máte rádi, i k nalezení chvíle klidu v tomto uspěchaném světě. Ať světlo adventních svící přinese do našich životů naději na lepší zítřky a připomene, že každý z nás může být tím, kdo přináší dobro druhým.

Přeji vám všem krásné adventní dny a požehnané Vánoce.

Vladimír Karpíšek
1. místostarosta města Příbram

Ocenění pro Vojtěcha Neumanna

V rámci ankety Armádní sportovec roku se vyhlašuje také kategorie Sportovec Armády ČR, v níž ve vojenském pětiboji a skialpinismu zvítězil Vojtěch Neumann. U 13. dělostřeleckého pluku v Jincích pracuje na pozici starší instruktor speciální tělesné přípravy. *„Jako tělocvikář v armádě mohu předávat zkušenosti a znalosti dalším kolegům a třeba je i inspirovat ke zlepšení jejich výkonů. Je navíc úžasné, že mohu být součástí týmu, kde všichni pracujeme společně, podporujeme se a motivujeme,“* řekl. Jeho hlavním sportem je vojenský pětiboj. *„Ve střelbě se mi letos povedlo zlepšit osobní maximum na 190 bodů, v běhu na osm kilometrů vytvořit čas 28:44 a pro mě nejcennější bylo maximum 2:27,4 na překážkové dráze NATO, kde jsem zaostal jen tři desetiny za českým rekordem. Celkově z toho bylo 5114,8 bodů, což považuji mezi amatérskými sportovci za skvělý výsledek,“* dodal Vojtěch Neumann.

Parkovací dům v prosinci

V průběhu prosince budou mít občané výhodnější parkování v parkovacím domě u autobusového nádraží. Pro poslední měsíc letošního roku je parkovné nastaveno tak, že hodina parkování činí pět korun. Celodenní parkování bude zpoplatněno částkou 20 korun a měsíční parkovné vyjde na 600 korun.

Farmářské trhy jsou na nám. 17. listopadu

Farmářské trhy konané v termínu 7. a 21. prosince (vždy od 8.00 do 12.00) se přesouvají z obvyklého místa u Hořejší Obory na náměstí 17. listopadu. V předvánočním termínu bude náměstí vánočně vyzdobeno a připraveno bude další zpestření např. v podobě dětského kolotoče či světelného fotorámečku. Kromě nákupu tradičního farmářského zboží, vánočních dekorací nebo dárečků budou moci přítomní nasát vánoční atmosféru. Dne 21. 12. trhy navíc doplní dílnička, kde si děti budou moci vyrábět vánoční dekorace, a také hudební vystoupení, při kterém děti zahrají koledy.

Práce pro město

Město Příbram vyhlásilo výběrová řízení na tato pracovní místa: vedoucí Odboru silničního hospodářství; vedoucí oddělení matriky; referent stavebního úřadu (tři pracovní místa); referent stavebního úřadu (specializace - vodní díla); referent územního plánování; administrativní pracovník na DÚ; výkon státní správy na úseku dopravy; projektový manažer rozvojeměsta; referent životního prostředí. Podrobné informace jsou na úřední desce (elektronicky edeska.pribram.eu/eDeska).

Podzimní nálada v plném proudu

Kdo vytvořil nejlepšího skřítka Podzimníčka? To jsme se dozvěděli v soutěži, kterou 23. října uspořádala škola pro rodiče s dětmi. Všechny rodinné týmy projevily neskutečnou kreativitu a z přírodnin sestavily krásné výtvory. V rámci spolupráce se ZŠ Jiráskovy sady byla pozvána nezávislá porota prvňáčků s učitelkou Kateřinou Markovou. Na závěr celé akce k nám přišla vzácná návštěva, starosta Jan Konvalinka, který předal dětem ceny, medaile a osobně jim pogratuloval. Děti mu připravily na památku veselého skřítka Podzimníčka s logem školky a rozloučily se písničkou. Setkání se starostou byla pro děti slavnostní událost a příjemně nám zpestřila podzimní dopoledne. Ve čtvrtek 24. října se konala společná akce Dýňování na zahradě MŠ. Děti i rodiče si zatancovali na diskotéce ve strašidelných kostýmech, vydlabali si dýně a na závěr si všichni opekli buřtíky. Počasí všem přálo a všichni si užili příjemné odpoledne. Součinnost školy s rodinou je pro nás velmi významný faktor pro další vzdělávání dětí, plánujeme ho i nadále rozvíjet a nabízet rodičům rozmanitou formu spolupráce.

■ **Soňa Mazurková**
Mateřská škola pod Svatou Horou

Od Pompejí k Vltavě

Své dvě nové knihy - *Pompeje - život v zajetí Vesuvu* a *Co zůstalo pod hladinou vltavské kaskády* - představí Josef Fryš 9. prosince 2024 v 17.00 ve společenském sále Knihovny Jana Drdy v Příbrami. První titul je druhým vydáním knihy z roku 2000. Přináší nové informace a je také doplněna o nové fotografie. Autor v ní shromáždil své poznatky z mnoha návštěv Pompejí a ostatních antických památek v Itálii od roku 1965 až do letošního jara.

Druhá kniha je třetím titulem z autorovy série věnované Vltavské kaskádě. Umožní nahlédnout do starých časů, kdy na březích Vltavy klapala kola vodních mlýnů, které žily přičiněním pana *„otce“*, stárka, mládka, případně prášká a toulavého krajánka. Připomene hospody, které ožívaly příjezdem plavců nebo turistů, penziony nabízející návštěvníkům své služby.

Josef Fryš se psaní knih věnuje už více než čtvrt století. Působil jako pedagog na SPŠ a VOŠ Příbram. Jeho prvním titulem bylo v roce 2000 právě první vydání Pompejí. Od té doby má na kontě dalších 13 titulů, věnovaných převážně městu Příbram, regionu a také příbramským osobnostem.

Vánoční sbírka pro Světlušku

Firma Kaufland pošesté pořádá ve svých prodejnách Vánoční sbírku pro Světlušku, která podporuje osoby se zrakovým handicapem. Letos ji mohou zákazníci podpořit od 25. listopadu do 8. prosince nákupem jmenovek na vánoční dárky ve vybraných prodejnách. Cena jednoho archu činí 30 korun a pro každou zakoupenou sadu přispěje řetězec navíc dalších 10 korun do sbírky. Vlivem této iniciativy bylo v uplynulých pěti letech podle Kauflandu vybráno více než 81 milionů korun. Světluška a maloobchodní řetězec díky Vánoční sbírce pro Světlušku spustily také půjčovnu kompenzačních pomůcek pro nevidomé či několik grantových programů (podpora sportu, inovační prodejny, pomoc během covidu, digitalizace lokálních neziskových organizací atd.).

inzerce

25 LET S VÁMI!

Almma®

ROLETY NEBO ŽALUZIE?

VENKOVNÍ ROLETY

ABYSTE V ZIMĚ NETOPILI PÁNU BOHU DO OKEN

Ušetřete za topení díky předokenním hliníkovým roletám.

almma.cz

Pro více informací nás kontaktujte: +420 222 590 590, almma@almma.cz, www.almma.cz

* platí pro objednávky uzavřené od 1.10. do 31.1.2025; více informací o akci na www.almma.cz

Deváťáci v rolích bratrů Mrštíků

Na konci školního roku 2023/2024 se na ZŠ Školní uskutečnila tradiční divadelní představení žáků a žákyň 9. ročníků. Tento rok vybraly češtinářky Maryšu napsanou na konci 19. století bratry Mrštíky. Někteří žáci a žákyně se museli naučit opravdu velké množství replik a také písniček. V polovině května nadto žáci i učitelky navštívili Divadlo A. Dvořáka a zhlédli podobné ztvárnění Maryši. Samotná představení včetně hudebního doprovodu školního sboru Jásán a zpěvu žáků a žákyň byla opravdu okouzlující. Představení odehrály všechny čtyři třídy. Každé představení bylo něčím odlišné, mělo svoji vlastní osobitost. Hlavní role Maryši, ztvárněné Denisou Bambasovou z 9. A, byla nezapomenutelná profesionalitou zpracování. Její spolužáci a spolužačky podali neméně kvalitní výkony a dojem z divadelní hry byl velmi silný. 9. B byla jedinečná jemně satirickým nádechem zpracování dramatu, jemuž přispěla odvaha chlapců této třídy (jmenovitě: Tomáš Toman, Adam Novák, Jakub Drozd), kteří se zhostili ženských rolí. Maryša zahraná Elen Doležalovou a Lízal v podání Michala Pulingera krásně orámovali emocionálně silné a poměrně ponuré ztvárnění tohoto nelehkého dramatu. 9. D byla v pořadí poslední třídou, která ztvárnila nelehké drama. Laura Dvořáčková (Maryša), Jakub Šerák (Lízal) a Jan Svojtka (Francek) autenticky ztvárnili hlavní postavy dramatu. Maryša v podání Laury působila, že je opravdu znechucena životem, který jí muži tohoto dramatu připravili.

■ **Michaela Kvasnicová**
ZŠ Školní

Běh jako vzpomínka

Běh pro republiku se uskutečnil v neděli 20. října 2024 v okolí Památníku Vojna u Příbrami v rámci oslav 106 let vzniku ČSR a 35 let od Sametové revoluce. Letošní ročník byl spojen se vzpomínkou na politického vězně a prozaika Karla Pecku. Běh na 5 km v kategorii žen zvládla nejrychleji Lucie Zemanová, na druhém místě skončila Barbora Placatková a třetí Aneta Salivarová. V kategorii mužů obsadil první místo Pavel Nekolný, na druhém místě doběhl Jiří Kopáček a třetí skončil Jan Skalička. *„Děkujeme všem, kteří si přišli připomenout osudy lidí uvězněných v táboře Vojna a v dalších komunistických vězeních,“* uvedl Josef Hovorka, organizátor Festivalu svobody Příbram.

Nový zastupitel

Jiří Holý (ANO) se stal novým zastupitelem v současném 25členném městském zastupitelstvu. Nahradil Karla Vilda (ANO), který složil mandát. Jiří Holý již zasedal v zastupitelstvu v minulém volebním období, přičemž byl mj. řadovým radním.

Výstava v GFDP

V Galerii Františka Drtikola Příbram lze do 16. února 2025 navštívit výstavu Industria Remastered, v níž Václav Jirásek reflektuje proměny těžkého průmyslu a jeho estetiku. Kurátorkou výstavy, která navazuje na téměř 20 let starou výstavu Industria v pražském Rudolfinu, je Magda Danel.

Názor na Kahan

Do 31. prosince 2024 je možné vyjádřit názor na tento zpravodaj. Dotazník vyšel v Kahanu 11/2024. Dostupný je také online na dotaznik-kahan.pribram.eu či po naskenování kódu.

■ **Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň**

inzerce

inzerce

Světla vyprávějí...

SVĚTELNÝ PARK - AREÁL NOVÝ RYBNÍK

PŘÍBRAM

2. 11. 2024 - 12. 1. 2025

VODNÍKOVO ZÁŘIVÉ TAJEMSTVÍ

Kdysi dávno, v hlubinách malebného rybníka, který se jmenuje Nový, žil tajemný vodník. Nikdo ho neviděl, ale všichni věděli, že tam někde je. Vodník měl kouzelnou truhlu, kterou pečlivě schovával na dně rybníka. A právě v tuhle roční dobu, když se podzim snášel na Příbram a večery se prodlužovaly, přicházel jeho čas.

Jednoho večera, když slunce zapadlo a nad krajinou se začala rozprostírat tma, vodník vylezl z rybníka. Byl oblečený do šatů pokrytých kapkami vody, které se v měsíčním světle třpytily jako drahokamy. Vytáhl svou starou truhlu a začal z ní pomalu vyndávat poklady, které schovával po celý rok. Z truhly vytáhl nádherné světelné tvory – labutě, žáby, ptáky a ryby. Jakmile tyto zázračné bytosti opustily truhlu, rozsvítily se tisíci světýlky a rozprostřely se po celém okolí rybníka. Jejich zář se odrážela na hladině a vytvářela dokonalou iluzi kouzelného světa, kde i ta nejmenší kapka vody svítila jako drahocenný kámen.

„Přišel čas, aby se rybník rozzářil," šeptal vodník, když opatrně umísťoval své světelné přátele a hudební nástroje podél břehu rybníka. Každý, kdo v tu chvíli prošel kolem, nemohl uvěřit svým očím. Rybník, tak obyčejný během dne, se proměnil v pohádkovou krajinu plnou magických stvoření a předmětů.

Každý večer, když padla tma, se lidé z Příbrami scházeli kolem rybníka, aby se nechali unést tímto světelným kouzlem. Děti běhaly kolem labutí, žab a ptáků, zatímco dospělí se procházeli mezi rozsvícenou harfou, klavírem a lekníny. A všichni, bez ohledu na věk, se cítili, jako by vstoupili do pohádky.

Vodník, skrytý mezi stíny stromů, sledoval, jak jeho dílo přináší radost lidem z široka daleka. Věděl, že až přijde čas, znovu schová své kouzelné tvory a předměty do truhly a uloží je na dno rybníka, aby čekaly na další probuzení.

SPORTOVNÍ ZAŘÍZENÍ MĚSTA PŘÍBRAM

Po deseti letech se vrací adventní ohňostroj

Příbramský advent se v tomto roce ponese opět v duchu tří adventních zastavení a jednoho výjezdu vánočního kočáru. Po 10 letech bude součástí zahájení adventu ohňostroj.

Zahájení adventu v letošním roce vychází na 1. prosince. Součástí první adventní neděle bude pódiový program, adventní trhy, tvůrčí dílničky, rozsvícení vánočního stromu a také ohňostroj z budovy Úřadu práce. Na pódiu se opět představí *„lokální“* sbory - Chlapecký pěvecký sbor, Písnička a Canzonetta a Hudební seskupení ZUŠ Příbram a Pěvecký sbor Hokus Pokus. Dalšími vystupujícími budou americký jazzový zpěvák Lee A. Davison a folková kapela Kantoři, která se bude prezentovat adventními skladbami.

Součástí druhé poloviny zahájení adventu bude žehnání adventnímu věnci, rozsvícení vánočního stromu a také ohňostroj, který bude spíše vizuálně laděný. Vyslyšeli jsme hlas veřejnosti, který několik let volá po návratu k ohňostroji. Zároveň však víme, že mohou trpět zvířata, a proto ve spolupráci s Úřadem práce uspořádáme sbírku pro Psí útulek v Lazci. Lidé mohou během první adventní neděle nosit na náměstí T. G. Masaryka granule či jiné pochoutky, které následně předáme.

Od 1. prosince budou na obou příbramských náměstích umístěny dřevěné stánky, které budou otevřeny až do 6. ledna 2025. Součástí MHD v Příbrami bude již třetím rokem tzv. Adventní autobus, který je velmi oblíbený hlavně u nejmenších.

V den zahájení adventu bude navíc jezdit MHD zdarma. Důležitým bodem zahájení je také uzavření Milínské ulice od kruhového objezdu do sjezdu do Špitálské ulice, a to od 15.00 do 20.00. V neděli 1. prosince doporučujeme odstavit auto v parkovacím domě nebo využít MHD zdarma.

Uvedený program připravuje Městské kulturní centrum Příbram. Program na návštěvníky však v tento i další dny čeká např v Knihovně Jana Drdy. Při zahájení to bude Den pro knihu. O týden později se adventní atmosféra a vůně svařeného vína přesune na Březové Hory. Zde na pódiu vystoupí pěvecké sbory ZŠ Březové Hory, Jiráskáček a Sbor MŠ pod Svatou Horou. Doplní je pak koncert kapely Malibu a skupin Bacha Baby a Rebelky. Na Březových Horách můžete 8. prosince navštívit také Hornické muzeum Příbram, kde se uskuteční koncert Arytmie a Gambale.

Stříbrná neděle se bude 15. prosince odehrávat na náměstí 17. listopadu. Opět nebudou chybět adventní trhy a pódium, kde vystoupí sbory Dušnická sedma a Dušnický sboreček, pěvecký sbor ZUŠ Antonína Dvořáka HasArt, dále Poutníci a závěr bude patřit Jaromíru Adamcovi a jeho Poctě velkým hlasům.

Poslední adventní neděle bude ve znamení průjezdu vánočního kočáru městem. Zastavení bude mít tentokrát v Domě seniorů na Březových Horách a dále na náměstích J. A. Alise, 17. listopadu a T. G. Masaryka.

Adventní program samozřejmě chystají i další kulturní organizace - Divadlo A. Dvořáka Příbram, Svatá Hora, Knihovna Jana Drdy nebo Hornické muzeum Příbram.

Vlastimil Ševr
Městské kulturní centrum Příbram

Advent v hospodě

Památník Antonína Dvořáka připravil na prosinec 2024 cyklus tří adventních koncertů. Odehrají se v sálech hospod ve Strýčkovech, Lázu a Vysoké u Příbramě.

Skupina Anima Pura završí cyklus adventních koncertů v Pohostinství U Cempírků. *Foto: Anima Pura*

V adventním čase obcházet podbrdské hospody? Proč ne, když v nich letos potkáte klasickou hudbu a tu pravou předvánoční atmosféru. *„Antonín Dvořák se v hostinci narodil a také při svých pobytech na Vysoké rád místní hospody navštěvoval. Dokonce někdy hrál s místními hudebníky při tancovačkách. Advent roku 2024 jsme se proto rozhodli strávit v sálech místních a okolních pohostinství,“* přiblížil Vojtěch Poláček, ředitel Památníku Antonína Dvořáka.

Posluchači se mohou těšit na klasickou hudbu v podání vynikajících interpretů, a nejen to: Na všech koncertech z adventního cyklu se počítá s koledami, které zazní v druhé polovině koncertů.

V sále kulturního domu ve Strýčkovech zahraje v sobotu 7. prosince od 19.00 Dechové trio Hudby Hradní stráže ve složení: Nikola Květoňová - flétna, Petr Michalec - klarinet, klavír, Denisa Ferdová - fagot. Repertoár tria je velmi rozmanitý - od klasických děl přes swingové či jazzové skladby po úpravy slavných filmových melodií.

V sále Pohostinství U Dubu v Lázu se v neděli 15. prosince od 19.00 uskuteční Vánoční koncert Karolíny Janů. Úspěšná sopranistka nás spolu s houslistkou Monikou Urbanovou a klavíristou Ahmadem Hedarem provede prostřednictvím písní a skladeb Vánoci od doby baroka až po současnost.

V sále Pohostinství U Cempírků ve Vysoké se na závěr cyklu uskuteční v sobotu 21. prosince od 19.00 koncert skupiny Anima Pura ve složení: Miroslava Časarová - soprán, Petr Michalec - klarinet, klavír, Vít Kořínek - pozoun. Tyto tři výrazné osobnosti - sólisté různých hudebních projektů - jsou zároveň kolegové z Hudby Hradní stráže. Zazní pásmo barokních skladeb doplněných o písně a koledy.

Vstupné na každou akci činí pro dospělé 200 korun, pro děti a seniory 140 korun. Vstupenky jsou k dostání online v síti GoOut nebo v pokladně Památníku, tel. 318 618 115.

Cyklus koncertů Advent v hospodě byl připraven ve spolupráci s dramaturgyní Albínou Dědičík Houškovou, osadou Strýčkovy, obcí Láz, obcí Vysoká u Příbramě a Pohostinstvím U Cempírků za finanční podpory Středočeského kraje.

Pavla Váňová Černochová
Památník Antonína Dvořáka
ve Vysoké u Příbrami

Betlémy, koncert nebo Štědrovečerní šichta

V závěru letošního roku čeká návštěvníky Hornického muzea Příbram bohatý program s vánoční tematikou. V rámci výstavy na Březových Horách bude k vidění např. Vyskeřský betlém, do cáchovny dolu Anna můžete dorazit na předvánoční koncert a otevřeno bude také ve Skanzenu Vysoký Chlumec.

Kouzelnou zimní atmosféru Skanzenu Vysoký Chlumec doplní i letos tradiční řemesla. *Foto: HMP*

Od pátku 6. prosince do neděle 5. ledna 2025 se na dole Vojtěch na Březových Horách koná výstava Příbramské betlémy, která bude zaměřena na historické dřevěné jesličky. Po mnohaleté pauze bude opět příležitost spatřit jeden z nejkrásnějších příbramských betlémů z muzejní sbírky, a to Vyskeřský betlém s figurkami od proslulého příbramského řezbáře a také horníka Antonína Máchy z konce 19. století, který zaujme svým impozantním městem rozprostírajícím se přes celou stěnu sálu na dole Vojtěch. Vystaveny budou také Lívancovy jesličky z Podlesí, novinkou bude Štípkův betlém s figurkami s unikátně dochovanými detaily a krásnou architekturou. Chybět nemohou ani figurky horníků, které k příbramským Vánocům patří. To je jen malý výběr z toho, na co se letos mohou návštěvníci těšit.

Na výstavu mohou zavítat ve dnech pondělí-pátek od 9.00 do 16.00, o víkendech a svátcích 25. a 26. prosince od 9.00 do 17.00. Na Štědrý den je zavřeno, na Nový rok se výstava otevírá až ve 13.00 a uzavírá se v 17.00. Základní vstupné činí 40 korun, snížené 20 korun.

Další výstavu betlémů, tentokrát z oblasti Novoknínska, je možné navštívit v pobočce Muzeum zlata Nový Knín od 22. 11. do 20. 12. Otevřeno je denně kromě pondělí od 9.00 do 17.00, základní vstupné je 40 korun, snížené 20 korun.

ADVENTNÍ KONCERT

K předvánočnímu období patří také hudba, která přivodí tu pravou sváteční náladu. Hornické muzeum připravuje adventní koncert na neděli 8. 12. od 18.00 v cáchovně dolu Anna. V prostředí industriální památky vystoupí sbory Arytmie a Gambale. Vstupné je 60 korun, vstupenky se prodávají na místě před koncertem.

VÁNOCE V HORNICKÉM DOMKU A ŠTĚDROVEČERNÍ ŠICHTA

O víkendu 14.–15. prosince mohou děti i dospělí od 10.00 do 17.00 zavítat do hornického domku prosyceného vánoční atmosférou. Vánoce v hornickém domku jsou oblíbenou akcí, která návštěvníky příjemně naladí díky všudypřítomné vůni pečiva, tradiční výzdobě nebo lidovým písním a koledám. Kromě toho mohou nahlédnout pod ruce šikovným řemeslníkům a původní vánoční zvyky a další rukodělnou tvorbu si sami také vyzkoušet. Vžijí se tak do atmosféry doby před sto a více lety, kdy se hornická rodina chystala na příchod Vánoc. Vstupné činí 60 korun.

V areálu dolu Anna se bude ve stejném termínu 14.–15. prosince konat Štědrovečerní šichta v Prokopské štole, která přiblíží, jak vypadal hornický pracovní Štědrý den. Nebude chybět jízda důlním vláčkem a nadílka v podzemí za zpěvu koled. Vstupné je 60 korun.

VÁNOCE VE SKANZENU VYSOKÝ CHLUMEC

Kouzelnou zimní atmosféru Skanzenu Vysoký Chlumec i letos doplní tradiční řemesla. V útulně vytopených a vyzdobených chalupách si o víkendu 14.–15. 12. od 10.00 do 16.00 můžete sami vyzkoušet nejrůznější rukodělné činnosti, ochutnat historické pečivo nebo se dozvědět o původu vánočních zvyků. Během zimního období je to jedinečná příležitost se do skanzenu podívat a také zde nakoupit vánoční dárky. Základní vstupné činí 100 korun, snížené 60 korun.

■ **Stanislava Charvátová**
Hornické muzeum Příbram

Nejen sladké setkání nad vraždou

Spisovatel Roy L. Smith prý řekl: „Ten, kdo nemá Vánoce v srdci, nikdy je nenajde ani pod stromečkem.“ Knihovna Jana Drdy připravila adventní program tak, abyste „své“ Vánoce našli právě u nás.

Vyzdobte svou mysl vánoční poetikou a smíchem. Přijďte s námi oslavit Den pro dětskou knihu. Zavedeme vás do Andělské kavárny, dojme vás muzicírování nejmenších zpěváčků, potěšíme pohádkovým muzikálem, a především strávíte hravý čas ve vánočně vyzdobené knihovně se svými dětmi a vnoučaty. Program v neděli 1. prosince začíná v 13.15 hudebním vystoupením žáků ZUŠ Příbram I a v 14.00 pokračuje Šípkovou Růženkou v podání souboru La musica. Od 13.00 do 16.00 se můžete účastnit adventního tvoření a od 13.30 do 16.00 nás čeká adventní bojovka se zábavnými úkoly a dárky pod stromečkem.

Udělejte si romantický výlet vláčkem na vánoční trhy v Písku. Klub HP se o vás postará a ještě se dobře pobavíte. Akce se koná v sobotu 7. prosince, sraz je v 8.40 na vlakovém nádraží v Příbrami.

Dále pořádáme adventní odpoledne v knihovně. Děti se zabaví na turnaji v deskových hrách, zatímco vy si můžete vyrobit vánoční ozdobu, ochutnat cukroví a pravý adventní nealkoholický punč. Jako bonus si můžete pořídit i nějaký ten dáreček. Vrcholem už tak chutného odpoledne bude sladké setkání nad vraždou se spisovatelkou a cukrářkou Terezou Olbrichtovou. Událost můžete navštívit ve středu 18. prosince od 13.00 do 17.00, beseda s Terezou Olbrichtovou navazuje v 17.00. Jestli vás ani toto vánočně nevyladí, určitě to ve čtvrtek 19. prosince od 16.00 dokáže Klaunův vánoční stromeček - klaunská inscenace Divadla Bořivoj o tom, jak si připravit krásné, veselé a šťastné Vánoce. Budete se smát společně se svými dětmi a tento smích a radost si odnesete domů.

■ **Katka Nolčová**
Knihovna Jana Drdy

Svatá Hora zve na adventní koncerty, výstavu betlémů i zpívání u jesliček

V předvánočním čase nabídne Svatá Hora bohatý kulturní program, který zahrnuje adventní koncerty, tradiční rorátní mše i oblíbenou výstavu betlémů. Místní i návštěvníci se mohou těšit na zpívání u jesliček, slavnostní přinesení Betlémského světla a mnoho dalších příležitostí k setkání. Advent a vánoční svátky na Svaté Hoře budou plné hudby, duchovních tradic a sdílené radosti.

Adventní program na Svaté Hoře začíná žehnáním adventních věnců, které se uskuteční v neděli 1. prosince při všech mších. A jaká bude další kulturní nabídka?

ADVENTNÍ ADVENT

V rámci již třetího ročníku cyklu Adventní Advent se o letošních třech adventních středách (4., 11. a 18. prosince vždy v 19.00) uskuteční koncerty, při nichž vystoupí Ensemble Inégal s adventní hudbou v barokním refektáři, Vepřekův smíšený sbor a Kateřina Falcníková s Ave Maria ve zhudebnění různých autorů a Kolegium pro duchovní hudbu Klatovy a Consortium musicum vedené Vítem Aschenbrennerem s programem Rorate coeli II, při němž zazní i výběr adventních skladeb nově objevených během letošních archivačních prací. Jednotné vstupné činí 120 korun.

RANNÍ RORÁTNÍ MŠE

Zaprš! Tak by bylo možné přeložit první slovo, které by v latině zaznělo při rorátní mši. Ale naši předkové v době renesance a baroku přeložili texty rorátních chorálních zpěvů do češtiny a doplnili je množstvím radostných písní o zvěstování andělem Gabrielem Panně Marii. A tak od 16. století zpíval v Čechách ráno před svítáním celý kostel česky. Přivstaňte si i vy na mši se staročeskými rorátními zpěvy (soboty 7., 14., 21. a 24. prosince vždy v 6.00), které pomohly přežití a rozvíjení češtiny v dobách, kdy se kolem hovořilo německy a latinsky.

VÝSTAVA BETLÉMŮ

Tradiční výstava betlémů v Mníšecké kapli se uskuteční pod taktovkou zasloužilého předsedy spolku Příbramských betlémářů Jána Chvalníka i letos. Otevřeno je pak ve dnech 21. prosince až 5. ledna, o svátcích v časech 10.00-16.00 a v ostatní dny v 10.00-12.00 a 14.00-16.00. Vernisáž se uskuteční 20. prosince v 16.00.

PŘINESENÍ BETLÉMSKÉHO SVĚTLA

Olympijský oheň není jedinou štafetou svého druhu. Při dobývání Jeruzaléma se ve 12. století podle legendy jeden mladý rytíř zapřísahal, že pokud se vrátí domů z křížové výpravy, tak do svého rodného města Florencie přinese plamínek ohně z betlémské baziliky, což se mu - jako jedinému ve středověku - povedlo. Tato tradice byla obnovena Adou Brandstetterovou, která si v dětství z kostela odnášela zapálenou svíci jako symbol míru. Plamínek odebraný z věčného ohně, který hoří v jeskyni pod bazilikou Narození Páně v Betlémě, tedy v místě narození Ježíška, v centrální části Palestiny, představuje symbol míru, lásky, naděje a přátelství. Rozvoz světla zajišťují skauti a skautky z celého světa. Do České republiky ho od roku 1990 z Rakouska dovážejí brněnští skauti. Betlémské světlo bude přineseno 22. prosince v 17.00 a k dispozici je v Pražské kapli až do konce roku.

PŘEDVÁNOČNÍ ZPÍVÁNÍ VE SKLEPENÍ

V neděli 22. prosince v 19.00 vystoupí ve sklepeních členové skupiny Náhodná sešlost.

„PŮLNOČNÍ" MŠE

Židovský den začíná východem prvních tří hvězd. Proto i velké křesťanské slavnosti - a Vánoce mezi ně patří - začínají slavit již v předvečer. Tak snad proto je možné, že se svatohorská *„Půlnoční"* na Štědrý den, který jinak v církevním prostředí až do soumraku patří ještě Adventu, koná už pozdě odpoledne, tedy na Štědrý den v 16.00. Vždyť slunce zapadá opravdu jen pár minut po jejím začátku. A na východ oněch tří hvězd můžete při ní čekat za zvuku mše sice z pera Jakuba Jana Ryby, avšak ne oné známé *„rybovky"*, ale jiné z jeho mší, komponované na liturgický text v latině.

ZPÍVÁNÍ U JESLIČEK

Spojení koledy, tedy obchůzky těch nejchudších ve snaze si o dovolených příležitostech alespoň trochu přilepšit (všichni to známe z filmu Anděl Páně II), se nám dnes už asi s melodiemi koled příliš nespojuje. Vánoční písně a koledy pro nás dnes představují spíše lyrický doplněk vánoční atmosféry vzájemné lásky. Hodinu ve společnosti jejich melodií, kdy si je společně s námi můžete zazpívat, vám poskytuje Zpívání u jesliček, které se koná každé Vánoce hned třikrát po sobě, konkrétně 25. a 26. prosince a na Nový rok, vždy ve 14.00.

VÁNOČNÍ KONCERT MATICE SVATOHORSKÉ

Na SRPŠ mí rodiče nechodívali nijak rádi, protože se vždy dozvěděli o nějaké další mé vylomenině. Ale Svatá Hora si své sdružení přátel - spolek Matici Svatohorskou - hýčká. Bez ní by nebylo nových varhan a mnohého dalšího. Ani připravovaný vánoční koncert, na němž v podání Vepřekova sboru, Kateřiny Falcníkové a Pavla Šmolíka zazní výběr vánočních skladeb věnovaných přímo Svaté Hoře od autorů Karla Břízy, Stanislava Jelínka, Radka Rejška a dalších. Koncert se koná 26. prosince v 18.00, vstupné je dobrovolné.

SILVESTR TROCHU JINAK

Mše na závěr občanského roku, prezentace dění a ohňostroj s přípitkem. To je program akce nazvané Silvestr trochu jinak, který se koná poslední den v roce od 22.30.

Foto: Svatá Hora

TŘÍKRÁLOVÝ KONCERT MATICE SVATOHORSKÉ

Již v lednu 2024 zazněla na jinak tradičním Tříkrálovém koncertě nová hudba - dvě propria (hudba k liturgii na texty konkrétního církevního svátku) z pera svatohorského regenschoriho Pavla Šmolíka. V premiérách budeme pokračovat i v roce 2025: po boku obvyklých tříkrálových kompozic famózních mistrů české chrámové hudby 18. století otce Šimona a syna Františka Xavera Brixi zazní pro svatohorský kůr čerstvě pořízené kompozice: zbrusu nová třívětá Tříkrálová sonáta a dvojjazyčná árie Magi viderunt stellam (Mudrci uzřeli hvězdu). Vepřekův smíšený sbor vystoupí v neděli 5. ledna od 17.00. Koncerty Matice Svatohorské se konají za finanční podpory města Příbram.

■ **Pavel Šmolík**
Svatá Hora

inzerce

PŘÍBRAM

Advent a Vánoce
V PŘÍBRAMI

Zahájení adventu MHD ZDARMA

1. PROSINCE
15.00–18.00
NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA

Chlapecký pěvecký sbor, Písnička a Canzonetta s Hudebním seskupením ZUŠ Příbram 1 * Lee A. Davison (USA) * Hokus Pokus * Slavnostní rozsvícení vánočního stromu Kantoři * **OHŇOSTROJ**
14.00–20.00: Adventní trhy * Vánoční sbírka pro psy * Knihovna J. Drdy – Den pro knihu * Prodloužená otevírací doba v Pražské ulici

Bronzová neděle

8. PROSINCE
15.00–18.00
NÁMĚSTÍ J. A. ALISE

Sbor ZŠ Březové Hory * Jiráskáček * Bacha Baby a Rebelky Malibu * Sbor MŠ pod Svatou Horou, žáci 1. třídy ZŠ Jiráskovy sady
HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM
koncert sborů Arytmie Praha a Gambale na dole Anna

Stříbrná neděle PRSKAVKY S SEBOU!

15. PROSINCE
15.00–18.00
NÁMĚSTÍ 17. LISTOPADU

Pěvecké sbory Dušnická Sedma a Dušnický sboreček ZUŠ Antonína Dvořáka – pěvecký sbor HasArt * Poutníci Jaromír Adamec – Pocta velkým hlasům
14.00–20.00: Adventní trhy * Vánoční prskavka

Zlatá neděle

22. PROSINCE
10.00–13.00
PŘÍBRAM

Vánoční jízda kočáru s pastýřem
Trasa: Žežice; Domov seniorů Březové Hory; náměstí J. A. Alise Březové Hory; náměstí 17. listopadu náměstí T. G. Masaryka

Změna programu vyhrazena.

Za podpory: ZAT
Pořádá: MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM

Co přejete Příbrami pod stromeček

V rubrice Anketa publikujeme názory klubů v příbramském zastupitelstvu. Tentokrát jsme jejich zástupce požádali o formulaci toho, co by Příbrami přáli takzvaně pod stromeček. Zveřejňujeme přání těch klubů, které zareagovaly, a to v abecedním pořadí od A k Z.

Foto: Městské kulturní centrum Příbram

SIMONA LUFTOVÁ, ANTONÍN SCHEJBAL, ČESKÁ PIRÁTSKÁ STRANA

Pokud bychom měli Příbrami přát něco *„pod stromeček“,* přáli bychom jí hlavně viditelný a dlouhodobý rozvoj. Přejeme si, aby Příbram byla živým, moderním a vzkvétajícím městem, na které bychom mohli být všichni hrdí. Přáli bychom si, aby vedení města mělo vůli, odvahu a odhodlání uskutečnit důležité projekty a investice, které pomohou rozvinout naše město. Příbram by měla být městem, kde mladí lidé (i starší generace) nacházejí perspektivu a chuť zůstat, kde se budou chtít usadit, zakládat rodiny, pracovat a podnikat – ať už prostřednictvím dostupného bydlení, kvalitních pracovních příležitostí nebo možnosti pro vlastní podnikání.

Češi jsou velmi štědří a umí si navzájem pomáhat. Přejeme si proto, aby tomu bylo i o těchto svátcích. Nezapomeňme být laskaví a darovat svým blízkým svůj čas a společné chvíle. Současně mysleme i na ty, kteří nemají takové štěstí jako my. Můžeme podpořit či obdarovat místní spolky, které se starají o potřebné, zvířata v nouzi nebo o přírodu kolem nás.

Všem obyvatelům Příbrami bychom rádi popřáli pohodové vánoční svátky, pevné zdraví a hodně štěstí do nového roku. V dnešní uspěchané době je někdy těžké najít si čas na své blízké, a proto doufáme, že si o svátcích užijete každý společný okamžik naplno.

JAN HEJHAL, ODS

Přicházejí sváteční dny, kdy většina z nás může věnovat čas svým blízkým, a také dny, ve kterých se ohlížíme za uplynulým rokem a nahlížíme do roku následujícího. Těmi, kdo se na vánoční svátky obvykle těší nejvíce, jsou především děti. Od prvních prosincových dnů postupně vyprazdňují adventní kalendáře s vyhlídkou otevřít magické okénko s číslicí 24.

Avšak ani většinu ostatních tyto dny nenechávají netečnými a chladnými. Snažme se mít mezi sebou dobré vztahy založené na důvěře, laskavosti a respektu. Važme si svého zdraví, buďme ohleduplní a chápaví k těm, kteří procházejí nějakými životními obtížemi. Dovolte nám jménem Příbramských patriotů popřát krásné a požehnané Vánoce.

JIŘÍ A PETRA NOVOTNÝCH, MONIKA PETROVÁ, SVOBODA A PŘÍMÁ DEMOKRACIE (SPD)

Přestože Vánoce jsou křesťanské svátky připomínající narození Ježíše Krista, našly si místo v našich srdcích a pravidelně je slavíme, navštěvujeme se a užíváme si rodinné pohody. Každý každému přeje především zdraví, štěstí, lásku, pohodu apod. A co bychom přáli našim spoluobčanům pod stromeček my? Samozřejmě všem pevné zdraví a štěstí. Pokud máme popřát jako politici, tak bychom příbramským spoluobčanům a celé Příbrami přáli, aby se v roce 2025 začaly plnit plány, realizovaly zakázky, mj. opravy a investice, které jsou zatím tzv. na papíře a které zvelebí Příbram. Jedná se hlavně o nový plavecký stadion – aquapark. Chtěli bychom, aby se vybrala nejlepší možnost pro *„vodu do města“.* Přáli bychom Příbrami, aby i Technické služby města Příbrami fungovaly efektivněji, dále aby se našli noví investoři, kteří by pomohli s rozvojem města. Přáli bychom městu, aby mělo v roce 2025 více návštěvníků jak v kulturní, tak i přírodní či sportovní oblasti. Otázka Fantovy louky aby byla co nejdříve vyřešena, a mohl se tak dát prostor k řešení i jiným záležitostem v územním plánu. Méně rozepří na zastupitelstvu a ve vedení města. Pevně doufáme a věříme ve větší spolupráci, a to ve všech směrech působnosti. Všem občanům Příbrami ať se daří a plní se jim jejich přání, mají pevné zdraví i nervy a aby se jim ve městě zase líbilo. A nezapomeňte, Vánoce jsou svátky klidu a míru, tak užívejte rodinné pohody a klidu v kruhu rodiny a přátel u krásných pohádek.

ALEŠ BARÁŠEK, ŠANCE PRO PŘÍBRAM

Vánoce jsou časem zastavení, zamyšlení, sounáležitosti a přání, a když přemýšlíme nad tím, co bychom přáli Příbrami pod pomyslný stromeček, napadá nás jediný dárek – zdraví. Zdraví je základem nejen pro nás jednotlivce, ale i pro naše město jako celek. A zdravá Příbram je městem, které se stará o své obyvatele, prostředí, ekonomiku – je místem, kde rozhodování vychází ze zdravého rozumu a odpovědnosti vůči občanům a budoucnosti.

Kdybychom tento dárek rozbalili, našli bychom v něm tato konkrétní přání a malé dárečky.

Aby se Příbram stala ještě více místem, kde je snadné žít zdravě a aktivně. To znamená dostupné bydlení, zdravotní a sociální služby, podporu zdravého životního stylu a dostatek příležitostí pro pohyb. Ať už jde o parky, zelené plochy nebo sportoviště, všechny tyto možnosti jsou dobrým předpokladem a pomocníkem pro zdravý život obyvatel všech generací.

Aby byla zdravá i ekonomika našeho města. Stabilní, transparentní a živá ekonomika je předpokladem pro prosperující město, které dobře pečuje o své obyvatele. Podpora rozvojových projektů, místních podnikatelů a firem vytváří pracovní místa a motivuje mladé lidi zůstat v Příbrami. A právě více mladých lidí může městu přinést novou energii, nápady a inovace, které posilují jeho vitalitu a zdravý rozvoj.

A nakonec bychom Příbrami přáli zdravý rozum a zodpovědnost v rozhodování těch, kdo město vedou. Dobrá rozhodnutí založená na dlouhodobém pohledu a smyslu pro spravedlnost jsou nezbytná pro to, aby se Příbram rozvíjela udržitelně a ku prospěchu všech.

■ **Rubriku zpracoval: Stanislav D. Břeň**

Reality Pintner
založeno 20.2.1990

Ryze česká rodinná realitní kancelář
34 let v Příbrami

Tradice – Jistota – Korektnost

Výběr z nabídky:

Prodej haly 125 m² v Příbrami IX, kolaudované v roce 1994, naposledy zde byl chov akvarijních rybiček. Zatím ENB: G
Cena: 5,8 mil. Kč.

Prodej starožitné chalupy s pozemkem 1.272 m² ve Skrýšově. ENB: G.
~~Cena: 3,29 mil. Kč.~~ 2,99 mil. Kč

Pronájem dvou kanceláří s kuchyňkou a vlastní koupelnou pod uzavřením v Příbrami II, v 1. patře, celkem 68 m². ENB: G.
Cena: 11 tis. Kč/měsíc + služby.

Pronájem pěkné suché garáže v Příbrami – Zdaboři v Poštovní ul., u Music clubu Béčko.
Cena: 2 tis. Kč/měsíc

Svěřte nám i Vy klíče od Vaší nemovitosti a my Vám ji dobře prodáme
Zavolejte, přijedeme...

tel. +420 318 630 850, 602 607 982
Dlouhá 90, Příbram III, druhý dům pod Svatohorskými schody (vchod do dvora)
www.realitypintner.cz, info@realitypintner.cz

PERLOMANIE

ŠPERKY S PERLAMI
A POLODRAHOKAMY

- Potěšte sebe nebo svou milou lokálně vyráběným šperkem.
- Dárkové balení zdarma.
- Certifikát PERLOMANIE® ke každému perlovému šperku.

www.perlomanie.cz

www.VYKUPKOVU.EU

OBECNICKÁ 365, PŘÍBRAM
(NAD PNEUSERVISEM - U KOLEJÍ)

Po - Pá: 7:00 - 17:00 hod.
So: 7:00 - 14:00 hod.

tel.: 778 055 083

STŘELTE SVŮJ ODPAD

ROZMITAL

Hledáme nové kolegy na pozice

Svářeč / svářečka

(MIG/MAG)

Společnost **Strojírny Rožmitál s.r.o.** s dlouholetou tradicí na trhu hledá do svého týmu kolegy s aktivním a pozitivním přístupem k práci.

Své životopisy zasílejte na email: prace@rozmital.com
nebo se ozvěte na tel. číslo 731 828 429

www.rozmital.com

Sundat z lidí šedivou těžkou deku

Proč se město stále potýká s rekonstrukcí plaveckého bazénu? Kolik bude stát odkanalizování osady Kozičín? Co znamená „rok chodníků"? A co by přál Příbrami pod stromeček? S posledním vydáním letošního roku přinášíme pravidelný bilanční rozhovor se starostou města Janem Konvalinkou.

Starosta Jan Konvalinka. *Foto: Martin Zoubek*

U BILANČNÍHO ROZHOVORU VŽDY PŘED VÁNOČNÍMI SVÁTKY – OSOBNĚ NEBO KORESPONDENČNĚ – SE SCHÁZÍME JIŽ NĚKOLIK LET. ZAČNU TRADIČNÍ OTÁZKOU: CO SE V KONČÍCÍM ROCE PODLE VÁS V PŘÍBRAMI PODAŘILO?

Zdá se mi, že čím je člověk starší, tím rychleji čas ubíhá. Přijde mi to jako včera, kdy jsem psal odpovědi při loňském rozhovoru. Stejně tak mě nedávno trklo, že jsem vstoupil do sedmého roku fungování na radnici. A taky mi došlo, že už jsme tu v různých koaličních obměnách deset let. Letí to. Myslím si, že je za čím se ohlížet. Prošli jsme toho společně opravdu hodně. Zmíním třeba jen těžkou dobu covidu nebo období spojené s válkou na Ukrajině. Přečkali jsme velkou vodu i ekonomické turbulence. Po těch letech snad už není situace, která by nás měla zaskočit. Ale, kdo ví…

No, abych odpověděl na otázku, co se letos podařilo. Dokončené mosty, lávky, parkovací dům, stovky nových lamp po městě, zahájené revitalizace vnitrobloků, nová parkovací místa, větší i menší opravy ve školách, posuny ve strategických projektech - třeba bazén a čistírna odpadních vod. Všechny letošní nebo letos dokončené projekty mám vypsané v dlouhém seznamu, který by vyšel na samostatnou stranu Kahanu. Myslím si, že pokud někdo není úplně lhostejný, tak vidí, že se v Příbrami letos opět pracovalo a povedlo se mnoho pěkného. Jsou samozřejmě i věci, na které úplně pyšný nejsem. Třeba mě mrzí, že se vleče zavádění parkovacích zón nebo to, že jsme projekt rekonstrukce Malé scény v divadle museli rozdělit na dvě etapy kvůli požadavkům památkářů. Štve mě vandalismus a chování asociálních jedinců ve městě, jakkoliv vynakládáme maximální úsilí, stále jsme ti, kdo boj prohrávají.

POSUŇME SE I K DALŠÍM NEDOKONČENÝM VĚCEM. PROČ JEŠTĚ NEZAČALA REKONSTRUKCE PLAVECKÉHO BAZÉNU? VŽDYŤ SE ŘEŠÍ TŘETÍ VOLEBNÍ OBDOBÍ…

No právě. Nechci a nebudu čtenáře unavovat s popisem několikaletého martýria ohledně opakovaných zakázek, skokovým zdražením stavebních prací v souvislosti válkou a tak dále. Podstatné je, že jsme momentálně na té nejlepší cestě k novému bazénu. Varianta stavby na zelené louce v sousedství starého bazénu je tou nejjednodušší a v podstatě i nejméně rizikovou cestou, jak splnit dlouholetý slib. Byl bych velice rád, kdyby se v tomto volebním období podařilo uzavřít smlouvu se zhotovitelem. Pokud se i *„kopne"*, budu to brát jako příjemný bonus.

MĚSTO AKTUÁLNĚ VYSOUTĚŽILO ZPRACOVATELE ARCHITEKTONICKÉ STUDIE A PROJEKTOVÉ DOKUMENTACE PRO STAVEBNÍ ŘÍZENÍ PRÁVĚ PRO PLAVECKÝ BAZÉN. CO TO AKTUÁLNĚ ZNAMENÁ PRO BUDOUCÍ REKONSTRUKCI I SOUČASNÝ PROVOZ AQUAPARKU?

Pro současný bazén to asi neznamená nic moc zásadního. Prošel několika zásahy, které prodloužily jeho životnost a zlepšily návštěvnický komfort. Každé léto se plavečák na pár týdnů zavírá, aby se vyřešily nejhorší technické problémy. Díky tomu je schopný fungovat dál a nabízet adekvátní službu za adekvátní vstupné.

Pro budoucí rekonstrukci je to naopak významný milník. Cílem vysoutěžené zakázky je projektová dokumentace ke stavebnímu povolení. Jakmile ji budeme mít, můžeme začít soutěžit přímo zhotovitele stavby v režimu design and build, tedy navrhni (v našem případě spíše dokonči projekt) a postav. Díky tomuto režimu se celý proces zkrátí o několik měsíců.

V PŘÍBRAMI PLATÍ UŽ PĚT NEBO ŠEST LET STOP STAV PRO PŘIPOJENÍ K ČISTÍRNĚ ODPADNÍCH VOD. Z JAKÉHO DŮVODU NENÍ JEŠTĚ ZKAPACITNĚNO TOTO ZAŘÍZENÍ?

To, že se uzávěra na čistírně *„chystá"*, se vědělo už před mnoha lety, kdy se poprvé začalo otevřeně mluvit o tom, že se původní rekonstrukce nepodařila tak, jak si tehdejší vedení města předsevzalo. Až po mém příchodu na radnici se situace začala řešit. Je hotový projekt, který má příslušná povolení. Máme přislíbenou dotaci ze Státního fondu životní prostředí a aktuálně pracujeme na zahájení tendru. Celá realizace má mít tři etapy, přičemž už ta první bude mít za následek zkapacitnění čistírny, a tudíž odblokování uzávěry. Máme vypracovaný i model financování rekonstrukce čistírny tak, aby přílišně nezatížila rozpočet města. Půjde-li vše bez větších komplikací, odblokujeme uzávěru ještě v tomto volebním období.

V SOUVISLOSTI S VODOHOSPODÁŘSKOU INFRASTRUKTUROU SE MĚSTO DOSTALO DO PROBLEMATICKÉ SITUACE, KDY MU HROZÍ TAKZVANÁ VEŘEJNÁ SPRÁVA. V ČASE PŘÍPRAVY TOHOTO ROZHOVORU NEVÍME, JAK DOPADNE HLASOVÁNÍ ZASTUPITELSTVA NA KONCI LISTOPADU. PROČ ALE VŠE DOŠLO TAK DALEKO, KDYŽ UŽ PŘED TÉMĚŘ TŘEMI LETY BYLY ZAHÁJENY KROKY K ŘÁDNÉMU KONCESNÍMU ŘÍZENÍ, JEŽ MĚLY VÉST K TOMU, ŽE SE NAJDE NOVÝ PROVOZOVATEL VHI?

Však koncesní řízení proběhlo. A skončilo tak, že nebyl vybrán žádný provozovatelský subjekt. Zvolili jsme jinou cestu, kterou je společný podnik s provozovatelskou společností. Teď, kdy děláme tenhle rozhovor, máme dojednané veškeré klíčové parametry budoucí spolupráce. Podařilo se nám dojednat diametrálně odlišné podmínky od těch, které byly uvedeny v prvotní indikativní nabídce. Tu jsme od počátku brali jako jakýsi nástřel, ze kterého toho v důsledku moc nezbylo. Do listopadového zastupitelstva dáváme materiál, který v případě schválení umožní bezproblémový přechod provozování pod novou společnost, v níž bude mít město majoritní podíl. Veřejná správa nám bude hrozit jen v okamžiku, že se zastupitelé rozhodnou toto námi navrhované řešení nepřijmout. Upřímně řečeno, mám takový pocit, že někteří z nich mají právě toto v úmyslu. Už jsem i zaslechl různá vyjádření o tom, že jsou tu tací, kteří udělají cokoliv, jen aby záměr shodili ze stolu a uvrhli město do veřejné služby. Pevně doufám, že jsou to jen řeči, a že rozum a pragmatický přístup nakonec převládnou.

POZITIVNÍ ZPRÁVOU JE, ŽE ZAČÍNÁ STAVBA SPLAŠKOVÉ A DEŠŤOVÉ KANALIZACE A REKONSTRUKCE VODOVODNÍ SÍTĚ V KOZIČÍNĚ. V JAKÉ FÁZI JE PROJEKT, JAK DLOUHO BUDE TRVAT A JAKÉ BUDOU JEDNOTLIVÉ FÁZE?

Od 12. listopadu máme radou města schváleného zhotovitele díla. Po pominutí zákonných lhůt na námitky (doufám, že nebudou) podepíšeme smlouvu a rozjede se stavba. Ta bude mít pochopitelně odstávku v zimním období. Zcela jistě se realizace přehoupne až do roku 2026. V rámci celého díla se kromě kanalizace bude řešit i vodovodní potrubí, veřejné osvětlení, komunikace a odvod dešťových vod. Je to mimořádně velké a komplexní dílo. Pro obyvatele Kozičína bohužel nastanou náročné časy. Osada je členitá a bude vznikat řada komplikací zejména, co se týká dopravních omezení. Nezbude než se obrnit trpělivostí a následující rok přečkat.

ODKANALIZOVÁNÍ KOZIČÍNA A LAZCE JE SOUČÁSTÍ DLOUHODOBÉHO PROJEKTU ČISTÁ LITAVKA, DO KTERÉHO JE ZAPOJEN I SVAZEK OBCÍ PRO VODOVODY A KANALIZACE PŘÍBRAM. JAK BUDE FINANCOVÁN A KOLIK ČINÍ CELKOVÉ NÁKLADY?

Financován je převážně z městského rozpočtu. Na projekt v Kozičíně máme přiznánu dotaci ve výši 21,2 milionů korun. Určitou částí se na díle bude podílet i Svazek obcí pro vodovody a kanalizace, konkrétně jde o sumu okolo dvanácti milionů. Kozičínský projekt je pak vysou-

Jan Konvalinka

Jan Konvalinka začal coby absolvent UJAK se zaměřením na speciální pedagogiku pracovat ve školství. Před vstupem do politiky působil v sociální sféře a vedl nově zřízené Centrum sociálních a zdravotních služeb města Příbram. Během uplynulého volebního období byl starostou Příbrami a tuto funkci si udržel i po komunálních volbách v roce 2022. Letos se stal také zastupitelem Středočeského kraje.

těžený za necelých 96 milionů korun bez DPH. Kanalizace v Lazci stála o něco méně. Je to spousta peněz, ale výsledkem je to, že kromě vyššího komfortu obyvatel se přestanou odpadní vody dostávat do Litavky. Moc bych si v souvislosti s tím přál, aby obec Bohutín také dotáhla zbytek kanalizace, aby splaškové vody nevtékaly do Vysokopeckého rybníka a dále do Litavky.

V JEDNOM Z ROZHOVORŮ JSTE UVEDL, ŽE PŘÍŠTÍ ROK BUDE ROKEM CHODNÍKŮ. CO SI POD TÍM LZE PŘEDSTAVIT?

Nechal jsem si vyhotovit soupis nejbolavějších míst, kde jsou chodníky v nejhorším stavu. V tuto chvíli jich je přes šedesát. Chci, aby všechna byla v příštím a přespříštím roce vyřešena. Jde o drobné výmoly i o nebezpečné díry s rizikem úrazu. Moc dobře si uvědomuji, že přes veškerou snahu o rekonstrukce a obnovy nám tu zbývá spousta míst, která jsou neutěšená. Chci to změnit.

BUDOU ZAHÁJENY PRÁCE NA CHODNÍCÍCH I V LOKALITÁCH, KDE O NĚ LIDÉ CELÉ ROKY USILUJÍ, ALE NEDAŘÍ SE JE REALIZOVAT?

To předpokládám.

NEDÁVNO JSTE BYL ZVOLEN NOVÝM STŘEDOČESKÝM ZASTUPITELEM. MĚNÍ SE NĚJAK VAŠE PŮSOBENÍ V POZICI STAROSTY? LZE OBĚ ODPOVĚDNOSTI ZVLÁDAT?

Jasně že lze. Jen mám zase o něco méně času na rodinu a sám na sebe. Pozici zastupitele na kraji beru hodně vážně. Je to pro mě hlavně příležitost být městu prospěšný i na úrovni kraje. Tím nechci nijak upozaďovat snahu o prosperitu kraje, jen tím říkám, že si moc dobře uvědomuji, kdo mi dal nejvíce hlasů a kdo mi do krajského křesla pomohl. Byli to zdejší voliči.

LETOŠNÍ ZAHÁJENÍ ADVENTU NA NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA BUDE SPOJENO OPĚT S OHŇOSTROJEM, KTERÝ SE ALE V POSLEDNÍCH LETECH KONAL NA NOVÉM RYBNÍKU. PROČ SE VRACÍ DO STARÉ PŘÍBRAMI?

Protože to byla hezká tradice, a taky kvůli tomu, že letošní adventní program na Nováku je jiný. Ohňostroje se v posledních letech staly tématem, které umí pěkně rozdělovat společnost. Jedni je milují a jiní je z různých důvodů zatracují. Já je rád mám a myslím si, že k období kolem Vánoc prostě patří. Když se takový ohňostroj dělá s rozumem a dělá ho někdo, kdo to umí, a navíc je to jednorázová záležitost, tak si myslím, že ho mohou přečkat i citlivější jedinci. Letošní adventní program je zase pestrý a své si najde každý. Osobně bych si přál, aby adventní neděle byly příležitostí k setkávání, zpomalení a prožívání pěkných chvil s přáteli.

V TOMTO VYDÁNÍ KAHANU JE TAKÉ ANKETA MEZI ZASTUPITELI, CO BY PŘÁLI PŘÍBRAMI „POD STROMEČEK". JAK BYSTE ODPOVĚDĚL VY?

Přál bych jí trochu pozitivnějšího ducha a více obyčejné radosti ze života. Aby někdo už konečně sundal z lidí takovou tu šedivou těžkou deku, která na nás na všech už pár let leží. A to se netýká jen našeho města, ale i celé země. Problémy máme každý. Někdo větší, někdo menší. Někdo je v nich nevinně a jiný si za ně může sám. Celkově vzato ale rozhodně nežijeme pitomé a nešťastné životy. A to si možná zapomínáme uvědomovat.

■ **Stanislav D. Břeň**

inzerce

Granit má novou střechu a sezonu zahájí čertovskou akcí

Chata Granit, horský objekt ve správě Sportovních zařízení města Příbram, prošel v posledních letech rozsáhlou rekonstrukcí, která se na podzim završila kompletní renovací střechy.

Chata Granit má renovovanou střechu. *Foto: Sportovní zařízení města Příbram*

Po podzimních deštích se ukázaly poškozené části střechy městské chaty Granit. Bylo tedy nutné provést opravy, které zajistí, aby nedošlo k poškození nových prostor. Tým chaty proto nechal provést opravu střechy, která zahrnovala broušení, opravu falců, odmaštění, tmelení, nanesení základní barvy a dvojitý finální nátěr. Tento proces vedl k celkové rekonstrukci střechy, která uzavírá fázi obnovy celého objektu.

„S blížící se zimní sezonou dokončujeme poslední úpravy a zajišťujeme vše potřebné pro komfortní pobyt hostů,“ řekl manažer chaty Petr Hruška. Zimní sezonu zahájí čertovská akce s názvem Peklo na Granitu, kde se návštěvníci mohou těšit na bohatý program v podobě opravdového pekla s čerty, knihy hříchů či andělské nadílky. Pro ubytované je vstup zdarma.

Pobyty si zájemci mohou rezervovat přímo online v rezervačním systému na webu chatagranit.cz, nebo na chatagranit@szmpb.cz nebo kontaktovat manažera chaty telefonicky na čísle 601 390 678.

Kateřina Jahelková
Sportovní zařízení města Příbram

Rekonstrukce kolejí se protáhne do března příštího roku

Rekonstrukce železnice v úseku Zdice–Příbram nabírá zpoždění a bude trvat až do jara příštího roku. Z toho důvodu letos do Příbrami nepřijede takzvaný protidrogový vlak Revolution Train.

Podle současného harmonogramu prací má oprava trati skončit na jaře. *Foto: Stanislav D. Břeň*

Rekonstrukce trati mezi Příbramí a Zdicemi se protáhne. Vyplývá to z aktualizovaného plánu investic Správy železnic (SŽ), která je investorem. Původně měla rekonstrukce probíhat od září do prosince letošního roku, nyní je jako termín dokončení uváděn březen 2025.

Oprava trati se týká více úseků, v intravilánu Příbrami jde zejména o renovaci viaduktu na třídě Osvobození. Celkové náklady opravy činí podle aktuálních informací SŽ více než 461 milionů korun bez DPH, přičemž dotace Státního fondu dopravní infrastruktury dosahuje téměř 341 milionů korun bez DPH.

Rekonstrukce vedle sanace zmiňovaného mostu zahrnuje výměnu kolejového roštu včetně zřízení bezstykové koleje a úpravy jejích geometrických parametrů, čištění a doplnění kolejového lože, obnovu odvodnění, vybraných výhybek, přejezdů P543 až P567, svahování zemního tělesa, čištění propustků, obnovu nástupišť a osvětlení na zastávkách Libomyšl a Rejkovice a ve stanicích Lochovice, Jince a Bratkovice.

Posunutá rekonstrukce ovlivňuje některé plány města Příbram. To chtělo do konce roku přivést na vlakové nádraží tzv. Revolution Train, kterému se rovněž říká protidrogový vlak a jenž slouží v rámci primární protidrogové prevence. *„Stálo nás dost úsilí domluvit příjezd vlaku do Příbrami, vlivem posunutí rekonstrukce ale musíme hledat nový termín pro jaro příštího roku,“* vysvětlil místostarosta Miroslav Peterka.

Stanislav D. Břeň

Náměstí J. A. Alise směřuje ke své finální podobě

Březohorské náměstí se v blízké budoucnosti změní. O projektu, který se připravuje několik let, jsme psali v Kahanu 4/2024, 3/2024, 1/2023 nebo 11/2022 (vše dostupné na kahan.pribram.eu). Bližší podobu náměstí včetně vizualizací jsme popsali zejména v Kahanu 1/2023. Nyní přinášíme aktualizaci tohoto pohledu, která vychází z následujících jednání s místními, vedením města i veřejného projednání uskutečněného v říjnu letošního roku. Stanovisko připravilo architektonické studium monom.

K nejvýraznějším změnám došlo především v oblasti dopravy. Jednalo se o úpravu křižovatky náměstí J. A. Alise – náměstí Hynka Kličky a ulic Rožmitálské a Husovy, která se z původně navrhované odsazené křižovatky změnila na průsečnou. Přilehlá nároží byla upravena tak, aby zajistila plnohodnotnou vazbu na náměstí J. A. Alise. Změny vzešly z diskuse s externím dopravním expertem Tomášem Cachem.

Dále se jednalo o rozšíření chodníku podél jižní strany náměstí, aby byl pohodlnější pro chodce a aby byl podél fasád prostor pro umístění venkovního sezení. Na určitých místech nově dochází ke změně v dlažbě, která indikuje řidičům, aby zpomalili a zpozorněli, nacházejí se především v okolí 1. stupně základní školy a po obvodu náměstí. Nově se také v návrhu vyskytuje trasování přirozených a umělých linií, které umožňují bezpečnou cestu nevidomým a slabozrakým přes náměstí.

Došlo také k výraznějšímu vymezení zákazu průjezdu kolem kostela. Na západní straně mezi kostelem a městskou zahradou byly vedle kamenné lavice doplněny navíc kamenné sloupky. Na hranici mezi kostelem a 2. stupněm ZŠ je nově umístěn mobiliář ve formě cyklostojanů, kamenné sloupky a teleskopický sloupek na dálkové ovládání, který osobám k tomu povolaným umožní vjezd na vymezený prostor náměstí.

Proběhlo posouzení dopravního režimu sdílené zóny a jejího srovnání se zónou obytnou. V rámci toho byla sdílená zóna vyhodnocena jako nejvhodnější řešení. Autobusové zastávky jsou navržené jako špuntové a po zvážení všech možných variant jsou v obou směrech finálně umístěny v Mariánské ulici. Přibyla opatření ke zvýšení bezpečnosti studentů 1. stupně základní školy, konkrétně přímo před hlavním vstupem do budovy byl doplněn mobiliář o lavice a zábradlí, které zabrání dětem vběhnout bez rozmyslu do části vymezené pro motorovou dopravu. K tomu slouží také travnatý pás s trvalkami umístěný rovněž před hlavním vstupem.

Bylo doplněno stromořadí podél objektů lékárny a pojišťovny. Obecně došlo k redukci ploch s mlatovým povrchem, především v oblasti městské zahrady, kde se tak stalo ve prospěch zatravněných ploch s trvalkami.

Podél vodní strouhy byl mlat nahrazen dlažbou v barvě mlatu tak, aby nedošlo k jeho poškození vodou, stejně tomu to je v místech mezi jednotlivými stromy za kostelem. V bezprostředním okolí památné lípy u sochy sv. Jana Nepomuckého došlo také ke změně materiálu, namísto štípaného kamene kladeného se širokou spárou je zde nově zatravněná plocha s trvalkami pro lepší vsak vody. Pítko, které je navržené nedaleko, bude mít nově historizující formu.

monom

Příbramské ozdoby zkrášlí Vatikán

Příbramské vánoční ozdoby se stanou součástí prestižní vánoční výzdoby Vatikánu. Partnerská oblast Valle di Ledro, která bude letos zdobit 40 vánočních stromů pro Vatikán, nabídla tuto možnost spolupráce i našemu městu.

„Příbramské“ ozdoby pro strom ve Vatikánu vyrobila královédvorská firma Ozdoba.
Foto: Zuzana Kučerová

Tradice vatikánského vánočního stromu sahá do roku 1982, kdy se papež Jan Pavel II. inspiroval vánočními zvyky svého rodného Polska a poprvé umístil ozdobený strom na náměstí sv. Petra. Tento krok měl symbolizovat naději a sjednocení. V průběhu let se stal zvyk příležitostí, kdy italské regiony nebo zahraniční země věnují Vatikánu ozdobený strom jako projev přátelství a společných hodnot. Vánoční strom doplňuje i tradiční betlém, který zachycuje prvky daného regionu.

Valle di Ledro letos dodá a ozdobí na Svatopetrském náměstí hlavní strom, 29metrový smrk. Zdobení menších stromů bylo nabídnuto ledrenským obcím, školám, partnerským městům a dalším. Do výzdoby se zapojily kromě města Příbram také Svatá Hora, obce Milín a Ptice, města Nový Knín, Doksy a Buštěhrad a příbramská Jazyková škola pro každého. Ručně malované skleněné ozdoby na *„příbramský“* strom byly vytvořeny speciálně pro tuto příležitost ve společnosti Ozdoba ze Dvora Králové, která se může pyšnit více než stoletou tradicí ruční výroby vánočních ozdob. Vánoční ozdoby s motivem městského znaku, Svaté Hory a Hornického muzea Příbram reprezentují významné symboly našeho města. Sadu červenobílých ozdob doplňují motivy vatikánské, italské a české vlajky, které tak symbolizují propojení a přátelství obou národů.

Letošní vánoční výzdoba ve Vatikánu bude slavnostně odhalena 7. prosince 2024. Spolu s partnerskou oblastí Valle di Ledro se akce zúčastní i zástupci Příbrami.

Zuzana Kučerová
Městský úřad Příbram

Od rybníků po superhrdiny: jaké dotace letos město získalo

Příbram obdržela dotace na řadu projektů zaměřených na infrastrukturu, veřejnou zeleň, sociální inkluzi či modernizaci. V letošním roce přesahuje podpora 45 milionů korun, projekty v takzvané udržitelnosti z předchozích let byly subvencovány částkou téměř 145 milionů korun.

V letošním roce město Příbram získalo dotace v rámci různých projektů. Celková požadovaná částka činila 57 918 830 korun, přičemž schválené dotace dosáhly 45 202 640 korun.

DESÍTKA PROJEKTŮ V ROCE 2024

Město získalo prostředky na projekt zpracování místní energetické koncepce, který je financován prostřednictvím Ministerstva průmyslu a obchodu. Žádost na částku 550 000 korun byla podána 10. ledna.

Ministerstvo pro místní rozvoj schválilo dotaci ve výši 770 000 korun na modernizaci IT vybavení stavebního úřadu. Žádost byla podána 27. února.

Středočeský fond podpory dobrovolných hasičů a složek IZS přispěl částkou 1 000 000 korun na nový zásahový automobil pro hasiče. O dotaci bylo požádáno 12. března. Na výstavbu turistického parkoviště poblíž Brd byla schválena dotace 1 553 810 korun v rámci programu Středočeského kraje na podporu cestovního ruchu. O finance město požádalo 18. června. Kulturní projekt zahajovací výstavy Zrcadlení a superhrdinové získal podporu ve výši 100 000 korun od Středočeského fondu hejtmanky na základě žádosti z 17. července.

Projekt modernizace veřejného osvětlení, konkrétně jeho páté etapy, získal akceptaci v rámci Národního programu obnovy. Pátého června město požádalo o 10 000 000 korun.

V rámci Operačního programu Životní prostředí 2021-2027 byla schválena dotace ve výši 6 225 450 korun na pořízení nádob pro třídění odpadu. Tento projekt byl podán 31. ledna. V programu Ministerstva životního prostředí byla schválena dotace ve výši 10 553 380 korun na revitalizaci rybníků. Žádost byla podána 19. března 2024. Na projekt čistírny odpadních vod byla schválena dotace ve výši téměř 24 999 999 korun v rámci výzvy Národního programu Životní prostředí. Projekt zaměřený na zlepšení ovzduší v Příbrami III s žádostí o 1 620 000 korun je v současnosti v procesu schvalování.

PROJEKTY V UDRŽITELNOSTI

Příbram má dále celkem 25 projektů v takzvané udržitelnosti, kdy musí po určitou dobu zajišťovat jejich funkčnost, plnění cílů a stanovených parametrů. V posledních několika letech na ně získalo dotace v celkové výši 144 670 052 korun.

Jedním z projektů byla revitalizace veřejné zeleně, která proběhla ve čtyřech etapách. Obsahově související projekt představovalo odbahnění a úprava Čekalíkovskéhorybníka.

Další důležitou součástí investic byla regenerace pěší zóny Cíl, která slouží jako veřejné prostranství. V oblasti infrastruktury město realizovalo několik další projektů. Patří mezi ně odkanalizování obce Lazec na čistírnu odpadních vod či obnova místních komunikací. Další investicí *„pod dotací“* byla výměna svítidel veřejného osvětlení ve dvou etapách.

Město se zaměřilo i na podporu sociální inkluze a odstraňování bariér. V kulturním domě byly upraveny některé partie a zejména vybudován výtah pro osoby se sníženou pohyblivostí. Na tento projekt navazuje také bezbariérová trasa vedoucí od zastávky hromadné dopravy u II. polikliniky ke kulturnímu domu. Z hlediska péče o seniory byl s dotací vybudován tzv. Komunitní dům seniorů Příbram.

Město rovněž investovalo do strategických plánů, jako jsou zpracování územní studie pro obce v ORP Příbram a plánu ÚSES (územní systém ekologické stability). Konečně posledním projektem v rámci udržitelnosti je válečný hrob na Hvězdičce.

Stanislav D. Břeň

Vyvrcholením setkání s nizozemskými přáteli bylo vystoupení v Hogo Fogo

V rámci partnerství měst Příbram a Hoorn a po půlročních přípravách uvítala ZUŠ Příbram I na přelomu října a listopadu 2024 delegaci učitelů, žáků a zástupců tohoto nizozemského přístavního města. Skupina dorazila do Příbrami ve večerních hodinách ve středu 30. října. Dvacet sedm nizozemských studentů bylo ubytováno v hostitelských rodinách, které tvořili rodiče a žáci navštěvující příbramskou ZUŠ, zatímco osm učitelů bydlelo v hotelu. Program dalších dní byl velmi pestrý, pracovní a intenzivní.

Ve čtvrtek ráno se delegace vydala na prohlídku Památníku Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbrami. Učitelé a žáci zhlédli koncert klavírního tria Orbis pictus, které zahrálo Dvořákovy skladby. Koncert byl obohacen výkladem o životě skladatele, podaným velmi originálním a poutavým způsobem, takže nizozemští studenti odcházeli poučeni a pobaveni zároveň. Součástí prohlídky byla také návštěva jezírka v blízkosti zámečku, kde Nizozemci mohli nasát půvabnou podzimní atmosféru našeho kraje. Poté následoval přesun do školy, kde se k nizozemským studentům na zkoušky přidali jejich noví přátelé a budoucí spoluhráči z příbramských rodin. V ZUŠ se během odpoledne vystřídalo na sto hráčů, kteří v různých seskupeních pod vedením českých a nizozemských učitelů nacvičovali klasické a populární skladby, účastnili se pěveckých workshopů, workshopů elektronické hudby a dalších aktivit. Jako chilloutová zóna posloužila místnost výtvarného oboru, kde se studenti a učitelé během pauz družili, vyprávěli si o tom, jak podobné akce probíhají u nich, nebo si vyráběli placky partnerských ZUŠ, které pak po celou dobu akce hrdě nosili.

Pátek 1. listopadu byl vyvrcholením a závěrem všech příprav. Ve třech plných autobusech se přes 130 lidí a mnoho techniky ze školy přesunulo v poledne do obce Drážkov, kde se v divadle Hogo Fogo konaly náročné zvukové zkoušky, a v 17.30 zde začal Mezinárodní koncert partnerských ZUŠ měst Příbram a Hoorn. Sál byl plný, jeviště také a provedení bylo perfektní. Specifikem akce bylo to, že téměř všechny skladby byly nacvičeny v mezinárodním obsazení. A protože se hrály především *„kusy“* pro větší počet hráčů, na jevišti bylo opravdu živo, a často provádělo jednu skladbu více než dvacet hudebníků. První část koncertu byla věnována klasické hudbě, druhá populární. Vystoupily violoncellový, harfový, barokní i klavírní soubor, dále kapely obou škol (LoveToHate, Roofers), vokální seskupení a další. Koncert byl přenášen díky GymTV, takže jej v přímém přenosu mohli sledovat i učitelé, vedení a rodiče žáků v Hoornu, kteří byli velmi rádi, že se mohli akce účastnit alespoň takto na dálku. Přestože byl koncert dlouhý, sklidil nadšené ovace jak u publika, tak u všech zúčastněných.

V sobotu vyrazili nizozemští přátelé do Prahy, kde byla většina z nich poprvé. Vyšlo jim krásné počasí a návštěvu si pochvalovali. V podvečerních hodinách se konalo setkání a zároveň rozloučení v ZUŠ Příbram I. Již neformálně se opět hrálo, zpívalo, povídalo a atmosféra byla moc milá. Nabité dny utekly v rychlém tempu, a tak v neděli ráno delegace opět odjížděla. Všichni se loučili se směsicí pocitů – s radostí, že akce byla tak přátelská a vše dobře dopadlo, ale i se smutkem, že už vše končí a že jsme si spoustu věcí nestihli dořící, dozkoušet a společně zažít. Doufáme, že tuto spolupráci, která v určitých vlnách a různém rozsahu funguje už od roku 1993, budeme moci brzy znovu prohloubit a že i my v Hoornu nasbíráme nové zkušenosti a předvedeme své hudební umění. Dík patří všem zúčastněným za nasazení během celé akce a městu Příbram za finanční podporu.

Ze společného koncertu v divadle Hogo Fogo v Drážkově. *Foto: Václav Šimonovský*

■ **Lucie Širmerová**
ZUŠ Příbram I

Běžecká hitparáda na MČR v přespolním běhu

Dívky ze ZŠ Školní excelovaly v přespolním běhu a z Mistrovství České republiky přivezly páté místo. Pro nesportovní školu je to ohromný úspěch.

Na příbramské závodnice čekala silná konkurence, celkem 90 běžkyň. *Foto: ZŠ Školní*

Ve čtvrtek 17. října se naše dívky vydaly na Mistrovství ČR v přespolním běhu, které se konalo ve Vysočina aréně v Novém Městě na Moravě a do něhož se probojovaly vítězstvím v krajském kole v Mladé Boleslavi.

Závod začínal slavnostním nástupem, kterého se zúčastnilo 59 týmů napříč kategoriemi – dívky i chlapci základních a středních škol. V naší kategorii se na start postavilo 15 škol po šesti závodnicích, tedy celkově 90 běžkyň na startu, což byl pořádný šrumec.

Startovaly jsme jako první, po hektickém rozcvičení způsobeném opožděným příjezdem, ale připraveny. Dívky čekala delší trať než v krajském kole, 1750 m dlouhý a poctivý kros kolem Vysočina arény. Počasí bylo chladné, silný a studený vítr byl velmi nepříjemný při průběhu arénou, ale sluníčko nám vysvitlo a náš závod nebyl tak chladný jako ty ostatní, kdy již nesvítilo.

Po proběhnutí cíle byly naše dívky v přední polovině startovního pole, což znamenalo pěkný výsledek. Ten jsme se dozvěděli vzápětí a byli s ním velice spokojeni, protože 5. místo na MČR v přespolním běhu pro nesportovní školu je ohromný úspěch.

■ **Kateřina Hradecká**
ZŠ Školní

Návštěva partnerské školy z Freibergu: týden plný zážitků a spolupráce

V září naše škola přivítala německé partnery z Freibergu v rámci každoročního výměnného programu. Během čtyř dnů si čeští a němečtí studenti sdíleli kulturní zážitky, ale také posílili svá přátelství. Program byl nabitý mnoha aktivitami.

Společná návštěva příbramských a freiberských žáků na Svaté Hoře. *Foto: ZŠ Školní*

Od 24. do 27. září měla naše škola tu čest přivítat své německé partnery z Freibergu, kteří nás navštívili v rámci každoročního výměnného programu. Program začal již v úterý, kdy po příjezdu německých žáků a jejich učitelů proběhlo srdečné přivítání ředitelkou Klárou Karlíkovou. Následovala prohlídka školy, během které si žáci z obou zemí mohli lépe porozumět a seznámit se s prostředím, kde jejich čeští přátelé studují.

Po společném obědě se všichni vydali na procházku po městě Příbrami, která byla obohacena o různé úkoly. Procházka byla zakončena na Svaté Hoře, kde si za své úsilí všichni zasloužili sladkou odměnu v podobě tradičních svatohorských oplatek. Večer se žáci vrátili do školy, kde na ně čekal seznamovací program plný her a aktivit, které přispěly k upevnění nově navázaných přátelství.

Ve středu byla na programu celodenní návštěva Plzně. První zastávkou bylo kulturní centrum Depo2015, kde si všichni společně zahráli stopovací hru. Odpoledne se celá skupina vydala na komentovanou prohlídku pivovaru Plzeňský Prazdroj, kde se žáci dozvěděli mnoho zajímavých informací o výrobě piva. Večer pak žáci absolvovali únikovou hru, kterou s nadšením připravili učitelé naší školy.

Čtvrtek byl věnován společné výuce, která probíhala formou tří workshopů. V rámci českého jazyka se němečtí žáci zábavnou formou naučili základní české fráze. Ve výtvarné výchově pak všichni společně tvořili animaci na téma partnerství mezi školami z Příbrami a Freibergu. Chemie přinesla další zajímavé zážitky – žáci psali a kreslili neviditelným písmem a tvořili duhu v odměrných válcích. Odpoledne strávili všichni na Novém rybníku, kde plnili různé sportovní disciplíny. Večer se pak v zimní zahradě školy konala slavnostní rautová večeře, po níž následovala volná zábava.

Páteční rozloučení bylo plné emocí. Němečtí žáci se rozloučili s naší školou i s Příbramí, ale před odjezdem do Freibergu je čekala ještě poslední zastávka v Praze. Společně s českými žáky se zúčastnili interaktivní hry na Karlově mostě a na Kampě, což byla skvělá tečka za tímto nezapomenutelným týdnem. Nakonec už zbývalo jen zamávat freiberským studentům a odjet domů.

Celý týden proběhl ve velmi přátelské atmosféře a všichni se již těšíme na příští rok, kdy navštívíme naše německé přátele ve Freibergu. Toto vše by nebylo možné bez nemalé podpory města Příbram, které nám veškeré akce pomáhá financovat.

Štěpánka Kalivodová
ZŠ Školní

Průmyslovka pořídila další nové 3D tiskárny

Nový školní rok začal v rychlém tempu i na příbramské průmyslové škole. Tradiční struktura technických oborů se dostává do svého finálového obsazení, neboť budou v letošním školním roce poprvé maturovat absolventi nového oboru Informační technologie.

K zabezpečení výuky IT předmětů jsme uvedli v září do provozu desátou učebnu, která je vybavena moderní technikou i softwarovými nástroji. Lze využívat moderní trendy, vizualizační nástroje i podporu nastupující umělé inteligence. Součástí je i oddělená cvičná počítačová síť, kde se lze věnovat problematice ochrany dat a kyberbezpečnosti.

Obor Počítačové strojírenství je inovován zařazením současné techniky pro výuku robotizace a automatizace. Samozřejmostí je využití výroby součástí pomocí technologií 3D tisku. Máme k dispozici dnes již klasickou cestu prostřednictvím 3D tiskáren firmy Průša, ale také laserový 3D tisk. Výuku doplňují CNC stroje.

Obor Pozemní stavitelství a architektura se orientuje na přípravu studentů k pokračování na vysokých školách stavebního zaměření.

Studenti mají ve výuce k dispozici nové 3D tiskárny. *Foto: SPŠ a VOŠ Příbram*

Novinku oboru představuje pořízení laserového gravírovacího stroje a pětifilamentové 3D tiskárny pro vytváření konkrétních modelů podle projektové dokumentace.

Klasickým oborem je Slaboproudá elektrotechnika se zaměřením na počítačové technologie. Univerzální obor v sobě spojuje poznatky i zákonitosti z oblasti elektra, hardwaru i softwaru. K tomuto účelu slouží specializované učebny i laboratoř s deseti 3D tiskárnami. Novinkou je nově pořízená pětibarevná 3D tiskárna.

Tomáš Hlaváč
SPŠ a VOŠ Příbram

Skauti hledali nová přátelství

V posledních týdnech absolvovali příbramští skauti dva výjezdy do zahraniční. Nejdříve se potkali skauti ve Skotsku a poté následovala výprava do Hoornu, který je partnerským městem Příbrami.

Skupina šestnácti starších skautů a skautek z Příbramska se vydala na zahraniční cestu do skotské vesnice Cardross, kde se setkali s místním skautským oddílem, se kterým již příbramské oddíly v minulosti spolupracovaly. Tento výjezd zaměřený na podporu meziskautských kontaktů sliboval nejen nová přátelství, ale i bohatý program plný dobrodružství a vzájemné inspirace.

Během pobytu se čeští a skotští skauti účastnili řady aktivit, které obohatily obě strany. Navštívili významná skotská města jako Edinburgh a Glasgow a poznávali také klidnější lokality v okolí Cardrossu. K nejvýraznějším zážitkům patřil výlet do oblasti Loch Lomond, kde skauti obdivovali krásy skotské přírody za nepříznivého počasí.

Nezapomenutelnou součást programu tvořily společné večeře, během nichž si obě skupiny vyměnily kousky vlastní kultury: čeští skauti připravili tradiční kuře na paprice, zatímco Skoti nabídli typickou specialitu haggis. Společné chvíle u jídla posílily vznikající přátelství. K tradicím mezinárodních skautských setkání patří i výměna skautských šátků, která ani tentokrát nechyběla. Jde o symbol přátelství a zůstává všem účastníkům jako památka.

Skautská výprava byla příležitostí nejen ke zlepšení angličtiny, ale také k prohloubení přátelství, která jistě přetrvají. Výlet přinesl do oddílového života nový náboj a inspiraci pro práci s dětmi a mládeží v Příbrami. Finanční podporu poskytl Středočeský kraj.

Na konci října mladší příbramští skauti zavítali do partnerského města Hoorn v Nizozemsku. Tato meziskautská tradice začala v roce 2021 a každoročně přináší nové zážitky a inspiraci. Od té doby by se dalo říct, že tato podzimní cesta za hranice představuje již každoroční zvyk, kdy můžeme objevovat krásy nizozemské kultury. Skupinka mladších skautů měla možnost poznávat historické památky Hoornu, města proslulého svou bohatou námořní historií a malebnou architekturou.

Význam meziskautských výprav se projevuje především v osobnostním růstu účastníků. Výlet mladších skautů do Nizozemska přinesl do jejich života mnoho inspirace. Stejně jako starší skauti ze Skotska i oni se vracejí plní zážitků a nových nápadů do své oddílové činnosti. Cesta do partnerského města Hoorn byla spolufinancována městem Příbram.

■ **Vratislav Kocurek**
Junák - český skaut,
středisko Hiawatha Příbram

Kousek Mexika ve školních lavicích

Na naší škole jsme i letos oslavili nejen české Dušičky a americký Halloween, ale také mexické Día de los Muertos. Duchovní a kulturní význam tohoto mexického svátku si společně užili španělštináři napříč ročníky od sedmé po deváté třídy, kteří plnili různé úkoly na tematických stanovištích reprezentujících pomyslné hroby slavných osobností.

Propojit výuku jazyka, tradici a nevšední kulturu. *Foto: ZŠ pod Svatou Horou*

Během Día de los Muertos se jazyková učebna proměnila v mexické cementerio (hřbitov), kde byl postavený velký oltář, a děti plnily výzvy týkající se tradic a symboliky Día de los Muertos. Letos nás oslavami provázeli španělský malíř Salvador Dalí, mexická herečka Dolores del Río, chilský spisovatel Pablo Neruda a bývalá první dáma Argentiny Evita Perón. Děti si tak mohly vyzkoušet tematické osmisměrky, skládačky a přesmyčky slovíček, při kterých trénovaly nejen vybranou španělskou slovní zásobu, ale také se krátce seznámily se životem a dílem těchto osobností. Tímto způsobem obohatily své znalosti, například o slovo surrealismus.

Pro 6.E byla připravena nevšední přednáška s vybranými žákyněmi 9.E, které je jakožto ostřílené španělštinářky zasvětily do svátku Día de los Muertos. Tato část dne byla zaměřena na kulturní kontext a tradice, což šesťákům pomohlo pochopit, jak důležité je uctít památku zesnulých. Pro žáky to byla zároveň příležitost, jak se dozvědět o tradicích, symbolice a významu tohoto svátku a také přiblížení španělského jazyka, jelikož si příští rok budou sami muset vybrat, jaký druhý cizí jazyk se budou učit. Diskuse byla živá, děti se zapojily s otázkami a myšlenkami. Probíhaly i hudební ukázky z animovaného filmu Coco, kde jsme si nejenom společně zatancovali, ale i zazpívali jednu z úvodních písní. Vrcholem přednášky byla ochutnávka španělské uzeniny fuet, což byla příležitost ochutnat tradiční španělskou delikatesu a obohatila dětem znalosti o nejenom španělské gastronomii.

Součástí oslav byl také výběr vlastního alebrije. Alebrijes jsou fascinující, barevné sochy kombinující zvířecí a lidské prvky. Nejčastěji se jedná o zvířata, která jsou *„složená“* z různých částí jiných zvířat. Například osel s motýlími křídly nebo žába s ušima zajíce apod. Každý alebrije je spojen s konkrétní osobou, kterou pomáhá chránit a provázet na její duchovní cestě, a to nejen v životě, ale i po smrti. Jejich živé barvy a tvary symbolizují různé aspekty identity a spirituality, což jim především v Latinské Americe dává jedinečný význam. Během oslav tak měly děti možnost se prostřednictvím zábavního kvízu dozvědět, jaký duchovní průvodce se k nim nejvíce hodí.

Atmosféra dne byla naplněna radostí a vzájemnou sounáležitostí. Děti zažily netradiční hodinu španělského jazyka, která jim přinesla nejen zábavu, ale také nové poznatky, a posílila důležitost vzpomínání na naše blízké. Día de los Muertos nám umožnil spojit jazyk, historii, kulturu a tradice, a stal se skvělou příležitostí pro vzdělávání a pro posílení přátelství a mezikulturního dialogu. A my se již nyní těšíme na další školní rok, kde si opět přineseme kousek Mexika do našich školních lavic.

■ **Gabriela Dvořáková**
ZŠ pod Svatou Horou

První hokejová akademie žen v Česku

V hokejovém klubu HC Příbram nespíme na vavřínech a neustále se snažíme zlepšovat jak sportovní výsledky, tak i prostředí, v němž se hráči a trenéři pohybují.

Tým HC Příbram Extraligy žen v nových zápasových dresech. *Foto: HC Příbram*

V září se rozběhly soutěže všech týmů a nutno říci, že si v nich naše družstva vedou většinou velmi dobře. Muži bojují o první místo v tabulce, ženy jej naopak od prvního zápasu drží a budou se snažit obhájit extraligový titul. Junioři se pokoušejí o postup do vyšší soutěže a zatím neprohráli ani jeden zápas, naopak dorost se v minulém roce vybojované vyšší soutěži snaží udržet. U dalších kategorií jsou již výsledky více různorodé, ale všichni hráči, realizační týmy i rodiče usilují o to, aby hokej děti bavil a měly z něj radost. To platí i u náboru, kde se HC Příbram úspěšně zúčastnil celorepublikové akce pořádané Českým svazem ledního hokeje (ČSLH) a přivítal přes 40 nových malých hokejistů a hokejistek.

V průběhu podzimu došlo i ke dvěma důležitým a zásadním novinkám v našem klubu - před dokončením je nově získaný a rekonstruovaný prostor Power zóny (původního off-ice centra), kde je již v provozu posilovna a dokončuje se prostor střelnice a rehabilitace a kompenzačních cvičení. Zde bude nově soustředěna veškerá suchá příprava všech hokejových týmů a postupně též administrativa a zázemí klubu.

Druhou zásadní novinkou je, že po dlouhých přípravách a projednáváních byl říjnovým výkonným výborem ČSLH schválen projekt Akademie žen Future Olympians. HC Baník Příbram je nyní jedinou plnohodnotnou Akademií žen v České republice, další akademie (v tuto chvíli je v přípravné fázi) vznikne v HC Falcons Karviná, tedy u našeho odvěkého rivala v boji o titul extraligy žen. K našemu prvnímu družstvu žen byly pro tento účel zřízeny ještě další dvě - jeden *„juniorský“* B tým žen v lize žen a pak smíšený (chlapci i dívky) dorostu v Regionální lize dorostu.

Cílem je přitáhnout pozornost dívek zejména z Čech a být i nadále kvalitní základnou nejen pro rozvoj dívčího hokeje v ČR, ale i dobrým zdrojem nových kandidátek do českých ženských reprezentací, v nichž už teď mají naše hráčky slušné zastoupení.

Petr Vinš
HC Příbram

Pohár starosty získali chlapci z Březových Hor a dívky z Bratří Čapků

Ve čtvrtek 7. listopadu 2024 se v příbramské sportovní hale uskutečnil další ročník turnaje O pohár starosty města Příbram v sálovém fotbalu. Turnaj ukázal nadšení a talent mladých fotbalistů a fotbalistek a přispěl k rozvoji sportovního ducha mezi příbramskými školáky.

Turnaje se zúčastnilo celkem třináct týmů z příbramských základních škol, v nich nastoupili chlapci i dívky. Na hřišti se utkali žáci 6. a 7. tříd, aby si poměřili síly a bojovali o titul nejlepšího školního družstva. Letos bylo složení účastníků pestré, své školy reprezentovalo osm týmů chlapců a pět družstev dívek. Silné zastoupení dívčích týmů dokazuje rostoucí oblibu fotbalu mezi mladými sportovkyněmi.

Turnaj přinesl celkem 28 utkání, plných napínavých momentů a sportovního nasazení. V kategorii dívek triumfovalo družstvo ze ZŠ Bratří Čapků, které po třech letech sesadilo z první příčky dlouho neporažené dívky ze ZŠ Březové Hory. Tým z Bratří Čapků zvítězil v rozhodujícím zápase poměrem 2:0, a přerušil tak dlouhou sérii neporazitelnosti soupeřek. V chlapecké kategorii došlo k odvetě, kde družstvo ZŠ Březové Hory oplatilo porážku chlapcům ze ZŠ Bratří Čapků. Dramatický zápas dospěl až k penaltovému rozstřelu, ve kterém Březohorští nakonec zvítězili. Odměnou jim byl putovní pohár starosty, který jim předal místostarosta Miroslav Peterka.

KONEČNÉ POŘADÍ TÝMŮ:

Kategorie chlapců:
1. ZŠ Březové Hory
2. ZŠ Bratří Čapků
3. ZŠ pod Svatou Horou Příbram
4. ZŠ Školní
5. ZŠ Jiráskovy sady
6. ZŠ 28. října 1
7. ZŠ Březové Hory B
8. Waldorfská škola Příbram

Kategorie dívek:
1. ZŠ Bratří Čapků
2. ZŠ Březové Hory
3. ZŠ Jiráskovy sady
4. ZŠ pod Svatou Horou
5. Waldorfská škola Příbram

Jan Hadraba
sportovní manažer města

Cech příbramských hutníků olovářů slaví půlstoletí své existence

Před 50 lety na svém prvním zasedání v hospůdce Za Komínem v Novém Podlesí bylo „údery cechmistrovského práva" zahájeno první zasedání, jímž byl založen Cech příbramských hutníků olovářů. Stalo se tak 27. prosince 1974.

Cech příbramských hutníků olovářů v roce 2016. *Foto (2×): CPHO*

Úvodního zasedání Cechu příbramských hutníků olovářů se zúčastnilo celkem 22 hutníků příbramské šmelcovny (hutě, tedy Kovohutí Příbram) včetně dvou žen, které byly na počátku zasedání pro pořádek povýšeny na muže, všichni byli poté po dvou letech *„zkušební tovaryšské doby"* jmenováni cechovními mistry. Záměrem založení cechu bylo zejména: Utužování vztahů v kolektivu hutníků a horníků; Připomínání hutnických a hornických tradic; Udržování hutnických památek.

Prvním Slavným, vysokým a neomylným cechmistrem (tedy představeným cechu, SVNC) byl téměř jednomyslně zvolen Miloslav Matějka, který 12 let cech řídil neopakovatelným způsobem, než cechmistrovství předal další velké osobnosti příbramské hutě – Jaroslavu Daňhelovi.

Od počátku byl cech postupně vybavován insigniemi. Cechovní mistři časem dostali cechovní medaili, hutnickou švancaru (jejíž návrh zhotovil Jan Čáka), bílý hutnický klobouk a následně uniformu v barvách černé a červené, znázorňující rudu a oheň. Nezbytnou rekvizitou je cechovní prapor, který je v čele cechu nošen při slavnostních příležitostech.

NÁPOJ CECHOVNÍ A NÁPOJ ZVYKOVÝ

Cechovní sese (oficiální zasedání) se konaly vždy v hospůdkách v blízkém okolí, po dobrém jídle se cechovní mistři posilují nápojem cechovním (pivem) a do roku 1983 nápojem zvykovým (rumem). Pro neblahé důsledky bylo však následně od povinnosti konzumace nápoje zvykového upuštěno.

Cech se od počátku schází obvykle dvakrát ročně na sesích, které se řídí pevně nastavenými pravidly. Hlavní z nich je absolutní pravda SVNC, jemuž nikdo odporovat nemůže, jinak se na sesi se zlou potáže. Cechovní pokladnu hlídá strážce pokladu a zápisy ze zasedání cechu provádí cechovní písař. Dvě cechovní kroniky dokumentují 50 let činnosti cechu.

Kromě těchto oficiálních funkcí byl v historii cechu určen ke zjednávání pořádku cechovní kat vybavený důtkami, jimiž trestal nejméně ukázněné cechovní mistry. Další některá jmenování došla časem k zapomenutí. Citujme např. zápis z jednání cechu v roce 1983:

„Pravé kontrarium ředitel podniku ve svém tradičním zahajovacím projevu hovoří o práci členů cechu, zdůrazňuje, že úkoly za 1. pololetí roku byly splněny na 53 % a že se nám mimořádně daří v ekonomické oblasti, že se snižuje výroba a zvyšuje se finanční efekt. Vyzdvihuje za to CM Prokopa, který umně manipuluje s ekonomickými nástroji a ukazateli, přičemž mu zdárně protékají ekonomické výsledky skrz prsty. Ve zvládnutí těchto žonglérských praktik mu pomáhá cechmistr (CM) Sýkora, který je nejvýš povolaný v tomto směru, protože úspěšně ukončil Vysokou školu pro lapky (ekonomickou) a získal v tomto oboru titul inženýra (potlesk). Oba pak, jak CM Prokop, tak CM Sýkora, se vhodně doplňují, vyvolávají tajemné účinky nadpřirozených sil a překonávají tak všechny ekonomické zákony a teorie. Obdivuhodně kloubí teorii a praxi a uplatňují svůj vynikající zlepšovací návrh: jak snižovat výrobu a zvyšovat výnosy… (Bouřlivý potlesk). Pravé kontrarium dále hovoří, že je nutno oba vyhodnotit, pochválit a odměnit.

CM Prokop a Sýkora jsou pak SVNC odměněni mimořádně a na ex a povoluje se jim užívat a honosit se titulem: Cechovní šamani (Ovace) (poznámka redakce – šamani ve své prvopodstatě jsou mongolští kněží, kouzelníci, věštci, nositelé nadpřirozené magické moci a vyvolenci se schopností prostředníků mezi bohy a lidmi. Funkci šamanů převzali pak od Sibiřských etnik indiáni. Viz odborná literatura)."

EVROPSKÝ DEN HORNÍKŮ A HUTNÍKŮ 2026 V PŘÍBRAMI

Cech příbramských hutníků olovářů spolupracuje zejména s Cechem příbramských horníků a hutníků a hornickými a hutnickými spolky České republiky. Hutníky s typickými klobouky za hutnickým praporem je možno vidět na Prokopských poutích, Setkáních hornických měst ČR (která v letech 1997, 2006 a 2016 pořádala Příbram stejně jako zřejmě příští v roce 2026) či Evropských dnech horníků a hutníků v zahraničních významných hornických či hutnických městech. Tato významná událost byla uspořádána v Příbrami v roce 2016, příští toto velké setkání horníků a hutníků v roce 2026 v Příbrami se připravuje.

Cech na Prokopské pouti

Slavnou hornickou a hutnickou minulost Příbrami připomíná památník, který v místě nejstarší známé stříbrné hutě na Příbramsku slavnostně odhalily Kovohutě spolu s cechem dne 21. dubna 2011, v den 700. výročí zhotovení nejstaršího písemného dokumentu o příbramské huti. Historii hutě pak dokumentuje hutnické muzeum v příbramských Kovohutích.

Cech příbramských hutníků olovářů má nyní 26 členů – cechovních mistrů a jednoho tovaryše, tedy čekatele na členství v cechu. Padesáté výročí od založení cechu oslaví na výroční sesi dne 13. prosince.

■ **Zdeněk Kunický**
Cech příbramských hutníků olovářů

Pokud někdo byt skutečně potřebuje, dostane ho

František Hauser je příbramským zastupitelem (ANO) a již celé desetiletí působí ve zdravotní a sociální komisi města Příbram. K její agendě patří zejména řešení žádostí o bydlení v Domě s pečovatelskou službou (DPS).

František Hauser

KOMISE, KTEROU VEDETE, SE KROMĚ PRÁZDNIN SCHÁZÍ PRAKTICKY KAŽDÝ MĚSÍC, COŽ NEBÝVÁ OBVYKLÉ. JAKOU AGENDU ŘEŠÍTE?

Scházíme se skutečně každý měsíc a každý měsíc je co řešit. I když agenda je většinou standardní. Za deset let, co jsem v komisi jako řadový člen i jako předseda, se v podstatě nemění, ale je nezbytná. K základním patří řešení žádostí o přidělení bytu zvláštního určení v DPS, dále pak návrh na přidělení bytu v DPS. Klient dává žádost na sociální odbor, tu dostane Centrum sociálních a zdravotních služeb (CSZS), oddělení zdravotní péče a sociálního bydlení. Na základě provedeného sociálního šetření navrhují stupeň sociální naléhavosti, která je hodnocena podle čtyř kritérií.

JAKÁ KRITÉRIA TO JSOU?

Hodnotí se bydlení, příjmy, rodinný stav a sociální podpora. Pokud má dotyčný nevyhovující bydlení, pobírá starobní důchod, žije sám a dostává sociální podporu, splňuje tři kritéria. Starobní důchod totiž není splňujícím kritériem pro nárok na byt. V takovém případě je ve druhém stupni sociální naléhavosti. Kdyby splňoval všechna čtyři kritéria, má první stupeň. Jestliže žadatel bydlí ve vyhovujícím bydlení, ale s rizikem jeho ztráty, žije sám, dostává důchod a nemá sociální podporu, splňuje pouze jediné kritérium. Tudíž je ve čtvrtém stupni sociální naléhavosti. Kromě hodnocení sociální situace hraje roli zdravotní hledisko, které určuje revizní lékař. Žádost projde komisí a žadatele řadíme do seznamu podle navržených stupňů. Žádost o přidělení bytu je první fáze, pak následuje návrh o zařazení do bytu v DPS. Ty jsou v uvedeném seznamu s informací, jaké má žadatel kritérium od nás, řeší se podmínky bydlení či soběstačnost. Vždy postupujeme od člověka na prvním místě, někdy ovšem dojde k přeskočení žadatelů z předních míst seznamu.

PROČ SE TAK DĚJE?

Například aktuálně do DPS nechtějí nebo mají zájem o jiný byt. V nabídce jsou byty v ulicích Brodská nebo Hradební a klienti si vybírají. Zájem je třeba o byty, kde není vana, ale jen sprchový kout. V Brodské se všechny byty rekonstruují tak, aby měly bezbariérový přístup, ale až poté, co je obyvatelé opustí. Někomu zase nevyhovuje bydlení ve výškovém domě a do Brodské se stěhovat nehodlá.

BYTŮ V DPS JE 330. NENÍ JICH TEDY ZASE TAKOVÝ NEDOSTATEK A LIDÉ SI MOHOU I VYBÍRAT…

Opravdu to není drama. Pokud někdo byt skutečně potřebuje, tak ho dostane. Každý, kdo má podanou žádost, nějak bydlí. Nikdo není na ulici.

CO DALŠÍHO KOMISE ŘEŠÍ?

Probírají se výjimky, kupříkladu týkající se prodloužení ubytovací smlouvy v městské buňce. Smlouva je prodlužována po jednom měsíci na maximální dobu čtyř let. Vezmu příklad, kdy se klientovi kvůli nepříznivému zdravotnímu stavu nepodařilo zajistit náhradní bydlení, zároveň spolupracuje se střediskem terénních služeb, takže je doporučeno smlouvu prodloužit. Na komisi to zhodnotíme, schválíme. Podstatné je, že komise je pouze poradní orgán a rada města může vyvodit jiný závěr. Sociální komisi ale radní věří.

KDO PŘESNĚ POSUZUJE ŽÁDOSTI?

Jedná se o místní šetření a multidisciplinární týmy, kde je sociální pracovník, lékař, zástupce bytové komise a tak dále. Tito terénní pracovníci mají žadatele podchycené a informace nám předají.

NA KOLIK SE V PROBLEMATICE BYTŮ PŘEKRÝVÁ AGENDA SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ KOMISE S BYTOVOU KOMISÍ?

Na téměř sto procent se naše agendy nepřekrývají. Bytová komise řeší standardní byty a byty příjmově vymezených osob, kterými se sociální komise nezabývá. Ta řeší byty, kde je cílem takzvané prostupné bydlení, tedy dostat lidi bez domova do nízkoprahového zařízení, pak do ubytovny, z ní do sociálního bytu a poté do standardního bydlení. Probíhá monitoring bezdomovců, o kterých vědí, a znají možnosti pomoci.

DO VAŠÍ AGENDY SPADAJÍ I DOTACE.

Každý rok se řeší programové dotace a během roku pak ty individuální. Třeba na podzim přišla žádost od příbramské organizace Dobrovolnické centrum ADRA, týkala se setkávání seniorů a gymnazistů Setkavárna. Hezký projekt, na který ovšem organizace nemá finance. Jsou dotovaní z různých zdrojů a než jsme žádost začali řešit, šel jsem na osobní setkání. Jsou to nadšenci. To pak spadá do individuální dotace.

Programové dotace byly vždy ve dvou variantách – sociální a zdravotní. Na sociální se dávalo přes dva miliony korun, vloni to bylo 2,7 milionu korun. Částka pro zdravotní dotace se pohybovala v řádu vyšších stovek tisíců. Nyní je to sjednocené a dotace na zdravotní a sociální projekty se zvýšily na 4,5 milionu korun.

NASTANE TEDY NAVÝŠENÍ PŘIBLIŽNĚ O 1,5 MILIONU KORUN. LZE ŘÍCI, JAKÝ BYL V MINULOSTI PŘEVIS NEUSPOKOJENÝCH ŽÁDOSTÍ?

Uspokojeny byly všechny žádosti o dotaci, ale ne v požadované výši.

NEDÁVNO SE OBJEVIL PLÁN NA PRONÁJEM BUDOV OD SPOLEČNOSTI, KTERÁ V PŘÍBRAMI DLOUHODOBĚ PROVOZUJE UBYTOVNY. TY BY BYLY ZA FINANČNÍ VÝPOMOCI MĚSTA A PRAVDĚPODOBNĚ DALŠÍCH DOTACÍ PŘESTAVĚNY NA DPS. JE TO PODLE VÁS USKUTEČNITELNÝ PROJEKT?

V principu jde o jednoduchou myšlenku. Soukromý vlastník a investor přebuduje stávající ubytovny na zařízení, které bude z části sloužit jako ubytovací kapacita například v režimu DPS a částečně pro provoz sociálních služeb, které nejsou v regionu dostatečně zastoupené, jako odlehčovací služby nebo následná péče. Výhledově by zde mohl být hospic. Idea, že si město zařízení pronajme, je podle mne správná. Finance na to, abychom podobné zařízení budovali sami, v rozpočtu nejsou. Projektem se navíc vyřeší problematika vyloučené lokality na Čertově pahorku.

NEVYTVOŘÍ SE SOCIÁLNÍ PROBLÉM TÍM, ŽE LIDÉ, KTEŘÍ Z UBYTOVEN ODEJDOU, BUDOU POTŘEBOVAT NĚJAKÉ BYDLENÍ?

Vyhození nebudou a ubytování se pro ně bude muset najít.

V ZÁPISECH Z JEDNÁNÍ VAŠÍ KOMISE ČASTO FIGURUJÍ ANONYMIZOVANÉ PŘÍBĚHY LIDÍ. I KDYŽ JSOU NAPSÁNY ÚŘEDNÍM JAZYKEM, STEJNĚ JE TO DEPRESIVNÍ ČTENÍ. LIDÉ JSOU ČASTO VÁŽNĚ NEMOCNÍ, VE SVÍZELNÉ BYTOVÉ SITUACI, JEDNOU NOHOU NA ULICI, BEZ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ ČI RODINNÉHO ZÁZEMÍ. JAK DŮLEŽITÉ JE V TOMTO SMĚRU FUNGOVÁNÍ MĚSTA A JEHO CENTRA SOCIÁLNÍCH A ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB?

Příběhy lidí čteme v jejich žádostech. Fungování města je v této oblasti nezastupitelné. Příbram se může spolehnout na opravdu precizní práci Centra sociálních a zdravotních služeb. Troufám si říci, že je jedno z nejlepších v kraji, což je dané i velikostí našeho okresu.

KDYŽ JSEM SE VÁS NA ZAČÁTKU TOHOTO VOLEBNÍHO OBDOBÍ PTAL, ČEMU SE CHCETE JAKO ZASTUPITEL VĚNOVAT, UVEDL JSTE, ŽE HODLÁTE PODPOROVAT SOCIÁLNÍ PRÁCI MĚSTA A NAVYŠOVAT FINANCE NA ÚKOR NAPŘÍKLAD VRCHOLOVÉHO SPORTU ČI MOTOSPORTU. DAŘÍ SE TUTO MYŠLENKU NAPLŇOVAT MINIMÁLNĚ SKRZE ZMIŇOVANÉ NAVÝŠENÍ PROSTŘEDKŮ V ROZPOČTU MĚSTA NA SOCIÁLNÍ OBLAST?

Navýšení není v žádném případě, a to za sebe říkám bohužel, na úkor vrcholového sportu nebo Rally Příbram. Jsou organizace, které když město nebude finančně podporovat, tak si nějakým způsobem pomohou samy nebo přestanou existovat a nic se vlastně nestane. Pokud ale omezíme podporu sociálně vyloučených, handicapovaných či seniorů, už si sami nepomohou. To je pro mne zásadní.

> **Není naší povinností ani právem hledat příčinu toho, proč je člověk třeba na ulici, prostě mu nabídneme pomoc.**

O SOCIÁLNÍ PODPOŘE NĚKTEŘÍ LIDÉ – ZPRAVIDLA ZDRAVÍ, MLADÍ ČI ÚSPĚŠNÍ – HOVOŘÍ JAKO O VYHAZOVÁNÍ PENĚZ, PROTOŽE „KAŽDÝ BY SE O SEBE MĚL POSTARAT SÁM“. JAK BYSTE NA TO REAGOVAL?

Neznám člověka, který by si toto dovolil říct. Možná někdo s krajně pravicovým myšlením, ani nikdo z ODS by to takto neformuloval.

SLÝCHÁME TO V PŘÍPADĚ LIDÍ BEZ DOMOVA NEBO SE ZÁVISLOSTÍ, TOTIŽ ŽE SI ZA SVOU SITUACI MOHOU SAMI A MAJÍ JI I SAMI ŘEŠIT.

Když jsem začínal, na komisi vznesl tuto myšlenku některý z nových členů. Dospěli jsme k jedné zásadě: není naší povinností ani právem hledat příčinu toho, proč je člověk třeba na ulici. Prostě se tam ocitl, my mu nabídneme pomoc skrze instituce, které to mohou a mají řešit. Jsou samozřejmě lidé, kteří si způsob života vybrali sami a pomoc nechtějí. V takovém případě se nedá nic dělat, protože sociální služby fungují na bázi dobrovolnosti.

■ **Stanislav D. Břeň**

inzerce

Na tancích seděli mladí kluci, skoro ještě děti, nevěděli, která bije a samopal měli jako hračku

Karel Eliáš pochází z rodiny učitelů, a tak měl k tomuto povolání vždy blízko. V 70. letech vedl v Příbrami stanici mladých techniků a vodácký kroužek, jachtaření se pak stalo jeho vášní. Plavil se po mořích až do roku 1984, kdy se mu z jachtařského zájezdu do Jugoslávie nevrátily tři rodiny. Později vyměnil povolání technika na Uranových dolech za ředitele odborného učiliště v Dubně a za učitele na Waldorfské škole Příbram.

Svatba s Josefou Pavelcovou v prosinci 1968 na Svaté Hoře. *Zdroj (2×): Post Bellum*

Narodil se 10. dubna 1945 v Mirovicích u Březnice jako nejstarší ze tří bratrů, o dva roky později se rodina přestěhovala do Příbrami. Tady vystudoval Střední průmyslovou školu a pokračoval na ČVUT v Praze. Promovat měl po prázdninách roku 1968, v srpnu ale do Československa vtrhla vojska Varšavské smlouvy. O invazi se dozvěděl z rádia. Poprvé v životě si vzal taxík a s kamarády ještě v noci vyrazil na Pražský hrad. Pokračovali pak do města, zvonili na zvonky a šířili zprávu o tom, že je naše země okupovaná. Cestou se k nim přidávali další lidé a celá skupina skončila na Václavském náměstí, kde už byli i ruští vojáci. *„Pokračovali jsme k ústřednímu výboru strany, kde už byl veliký dav a spousta vojáků,“* vzpomíná Karel Eliáš. *„Otevřelo se okno, jeden z funkcionářů ještě něco říkal, nevím, kdo to byl, ale nebylo ho slyšet. Pak do davu vjely obrněné transportéry a někoho tam přejely. V jeho krvi se namočila vlajka a z toho už jsou i televizní záběry.“*

Kousek od Žitné ulice bylo v centrále hasičů zřízené shromaždiště pro ty, kdo chtěli nějak pomoci. Karel Eliáš s kamarádem rozváželi na motorce letáky a malovali po zdech protisovětská hesla. Z jedné podobné akce se jim nevrátil kamarád, a tak ho druhý den začali hledat po pražských nemocnicích. Napotřetí ho objevili v Nemocnici milosrdných sester sv. Karla Boromejského na Pražském hradě. *„Dodnes mám před očima, v jak bídném stavu byl,“* vrací se Karel Eliáš do srpnových dnů roku 1968. *„Prosil nás, jestli někdo nemáme nějaké peníze, že jak do něj Rusáci střelili, prostřelili mu peněženku i s penězi a nikdo mu za ně nechce nakoupit. Tak jsem mu dal stovku, on mi dal prostřelenou stovku a bylo to. Musím říct, že jsem měl i strach, protože potkat se s armádou bylo složité. A ty první sledy, co sem přišly, to byli mladí kluci, skoro děti, a ti nevěděli, která bije. Samopaly měli jako hračku a když to zmáčkli, tak to střílelo.“*

V BRIGÁDĚ SOCIALISTICKÉ PRÁCE HLAVNĚ MUZICÍROVAL

Koncem roku 1968 Karel Eliáš úspěšně promoval na ČVUT a v prosinci se oženil s Josefou Pavelcovou, rodačkou z vedlejší vesnice, se kterou se znal od dětství. Vychovali dvě děti. Pracovat začal na příbramských Uranových dolech jako technik, kde záhy cítil tlak na vstup do KSČ. Tomu dokázal odolat, protože sbíral body např. jako vedoucí stanice mladých techniků a jako kulturní referent v Brigádě socialistické práce. Do hlášení na konci roku psal třeba o tom, jak hrají koledy, a to s kamarády také dělal.

ZA POLÁRNÍ KRUH JEN S KOMPASEM A ŠTOSEM MAP

V 70. letech vedl vodácký kroužek a spolu se ženou propadli plachetnicím a jachtaření. Nejprve jezdili na Orlíku, později na Baltu, nakonec si sami stavěli lodě a oba složili kapitánské zkoušky pro plavbu na moři. Horolezci a námořní jachtaři měli výjimku a svůj sport směli oficiálně provozovat v zahraničí. Říkalo se tomu technické výjezdy a ty se vyřizovaly přes ústřední výbor komunistické strany. Kromě výjezdních doložek a vstupních víz bylo potřeba např. celní prohlášení, které obsahovalo podrobné seznamy toho, co lodě vezou, i toho, co povezou zpět. S jednou podomácku vyrobenou lodí se Karel Eliáš s kamarádem vydal dokonce na odvážnou plavbu za severní polární kruh. *„Loď měla asi deset nebo jedenáct metrů, vážila deset tun, neměla v sobě žádnou elektriku, neměla žádný motor, jenom plachty… No z dnešního pohledu nesmysl, všichni mají GPS, my jsme měli jen špatně fungující kompas a štos map,“* říká s úsměvem. *„V jeden okamžik jsme narazili do dna a vypadalo to, že tam zůstaneme, ale loď to byla železná, dobře stavěná a podařilo se nám ji opravit. Pěšky jsme pak došli na severní polární kruh a za dramatických okolností se šťastně vrátili zpátky do Štětína.“*

Karel Eliáš se svými bratry – zleva František, Pavel, Karel, rok 1951.

NECHTĚL EMIGROVAT, I KDYŽ MNOHOKRÁT MOHL

Přítrž jeho jachtařské vášni učinil v roce 1984 zájezd na Jadran, který vedl. Odjíždělo na něj asi deset lodí, kvůli vízům a proclení všichni turisté společně. Vracel už se ale každý sám podle toho, jak dlouhou měl dovolenou a jakou plavbu absolvoval. *„A už v Jugoslávii mi známý řekl, nevracej se, utekly ti tři rodiny. Já jsem říkal, já se chci vrátit, já nechci utíkat, já jsem mohl utéct, kolikrát jsem chtěl, já chci být v Československu. Vrátili jsme se a samozřejmě to dopadlo tak, že jsem se dozvěděl, že si můžu všechny své lodě strčit někam a že už nikdy nikam nevyjedu,“* popisuje Karel Eliáš události z poloviny 80. let.

I přes pošramocený kádrový profil se mu v zaměstnání dostalo povýšení, když začal dělat na Uranových dolech vedoucího podniku, který nikdo vést nechtěl. V té době také studoval čtyřleté doplňkové studium pro učitele, které zdárně dokončil v roce 1986.

K událostem roku 1989 byl zprvu skeptický, i když si moc přál, aby režim padl, aby mohl s rodinou opět vycestovat do zahraničí. Krátce po revoluci opustil po dvaceti letech práci na Uranových dolech a vyhrál konkurz na ředitele odborného učiliště v Dubně, kde později i učil. Jako učitel působil i na Waldorfské škole v Příbrami. Stavět lodě a plavit se po mořích ale nikdy nepřestal.

Vyprávění Karla Eliáše zaznamenali v rámci projektu Příběhy našich sousedů žáci Waldorfské školy Příbram Natálie Mezková a Arnošt Březovský pod vedením učitelky Michaely Málkové.

Magdalena Sadravetzová
Post Bellum

Z osmistovky Brdce dohlédneme až k šumavským hvozdům

Šestá nejvyšší brdská osmistovka, pokud počítáme také diskutovaný Bohutínský vrch, se jmenuje Brdce (839 m). Hora pod tímto názvem je zakreslena již v takzvaném 3. vojenském mapování z roku 1913. Na jižní a východní straně vrcholu je rozsáhlá mýtina s ještě poměrně mladým smrkovým porostem. To poutníkovi, najde-li si vhodné místo, umožní rozhlédnout se daleko do kraje.

Brdce, pohled k východu. *Foto (2×): Jaroslav Hodrment*

Především je dobře patrný Lázský rybník, který je odtud asi 2,5 km. V dálce za ním se pak rýsují kopce středního Povltaví. Pěkně je např. vidět barokní poutní místo Maková, vzdálené odtud 21,5 km. Výhled se tu zkrátka otevírá na hezký kus východních a jižních Čech, včetně pohraničních šumavských hvozdů. Moc pěkné místo, i když vyhlídka nám kvapem zarůstá (je zde vynikající stanoviště pro zřízení rozhledny). Skutečně nezapomenutelným zážitkem je odtud brzy ráno zahlédnout východ slunce.

Skelná Huť

Svahy Brdců jsou na severní straně poměrně povlovné a míří k Borskému sedlu. K němu se odtud po žluté můžeme dostat upravenou lesní cestou Jeřábeckou. Na jihu a východě jsou svahy Brdců naopak strmé. Pod nimi si cestu k vrcholu nachází Brdecká, která se později odpojuje od frekventované modře značené cesty Havelské.

Na severovýchodním svahu nedaleko Bahenské cesty můžeme objevit pozůstatek starého vojenského bunkru. Něco přes 1 km východním směrem leží na výše zmíněné modré značce lokalita zvaná Skelná Huť. Tu založil v polovině 18. století Tobiáš Matěj Adler. Huť zde prosperovala asi 30 let. Po jejím zániku byla na mýtině, která se zde vytvořila, založena myslivna s přilehlým sadem. V jejím okolí se údajně pořádaly knížecí lovy. V současnosti při cestě najdeme zpola dřevěnou stavbičku (stodolu, seník), oboru s přístřeškem a krmelci a malý rybníček.

Na Brdce se nejspíše vydáme od Pilského rybníka, z jehož hráze jsou na obzoru nad vodou dobře vidět. Vyrazíme nejspíše po modré. Za Skelnou Hutí budeme muset u cedulky, označující počátek Havelské cesty, odbočit vpravo a serpentinovitě vystoupat k vrcholu. Na Brdce můžeme vyjít také z Borského sedla nebo vystoupat od Lázského rybníka. Za pěkného počasí rozhled z Brdců jistě oceníme.

■ **Jaroslav Hodrment**

Výlet v kostce

Oblast: Brdy
GPS start: hráz Pilského rybníka 49.6785986N, 13.9120508E
Trasa: Pilský rybník - Brdce mapy.cz/s/cuvelemeku
Vzdálenost: 5,5 km
Typ: pro pěší a horská kola
Náročnost: střední
Značení: modrá a pak bez značení
Zajímavosti: Skelná Huť

Příběhy z Březového vrchu X.: hormistr Jakub Bittner

Úřad hormistra nebyl po úmrtí Zikmunda Leopolda Štercéře za moru 1680 obsazen. Zemřelého štajgra Samuela Heinricha nahradil na podzim 1689 havíř Jan Nosek. Na dolování měl dohlížet primátor František Ferdinand Podlejší, který byl výběrčím pivního tácu určeného na rozvoj zdejších dolů.

Titul Bittnerova rukopisného Protokolu.
Foto (2×): SOkA Příbram

Vzhledem k primátorovu špatnému hospodaření nařídil v roce 1688 nejvyšší mincmistr František Karel hrabě Přehořovský z Kvasejovic obnovené městské radě, aby mu doporučila pro vybírání nápojové daně důvěryhodnějšího muže. Navrhla zlatníka a spoluradního Ludvíka Alise, protože se dobře chová a výborně rozumí jak štolám, do kterých se umí spustit a ve kterých dokáže všechno prozkoumat, tak i jiným hornickým věcem. Komora však s jeho jmenováním váhala.

PRADĚD J. A. ALISE BYL OBVINĚN ZE ZABITÍ

Francouz Louis de Alis, zvaný Zlatník, praděd známého hormistra Jana Antonína Alise, se narodil asi roku 1646 († 1720). Podle záznamu malostranské městské rady z 19. října 1671 přicestoval do Prahy společně s leutenantem habsburského pluku, kterému velel Francouz – maršál Jean-Louis Raduit de Souches. Leutenant se po příchodu do Prahy ztratil. Alis byl obviněn z jeho zabití a uvězněn na malostranské radnici v horním a později v dolním, přísnějším vězení. Teprve 26. dubna 1672 se věc vysvětlila. Alis byl propuštěn a 13. května rychtář vyhotovil atest o jeho nevině. V témže roce ale vojsko francouzského krále Ludvíka XIV. zaútočilo na habsburské Nizozemí, a tak se Francie stala nepřítelem habsburské monarchie a na maršála i Alise se pohlíželo s nedůvěrou. Vojevůdce Raduit de Souches se usadil na Moravě, Ludvík Alis zůstal v Čechách.

Po příchodu do Příbrami roku 1675 nebo 1676 si tu pronajal byt v prvním patře výstavného domu na rynku (stojící čp. 144/I). Oženil se s Annou, dcerou radního Václava Šusty, od kterého dostal parcelu na rynku za kostelem tam, kde dnes stojí budova báňského ředitelství. Povolení ke stavbě nového domu a k udělení městského práva mu však královská komora vzhledem k politickým poměrům odmítala vydat pět let. I díky svým schopnostem se stal konšelem, přestože uměl špatně česky a němčinu neovládal vůbec.

Magistrát v letech 1688 a 1689 ujišťoval nejvyššího mincmistra, že se obec o stříbrorudné doly postará a bude na jejich provoz podle starobylého příbramského zvyku přispívat k vybranému tácu dalšími 144 zlatými ročně. Úřadu nápojového tácu se tedy každý rok měla vykazovat investice do dolování ve výši 681 zlatých. Nápojovou daň dočasně spravoval nový primátor Václav Štrof, v červnu 1690 byl ustanoven výběrčím pivního a vinného tácu voskař a radní Filip Václav Wiesser.

Poněvadž primátor Václav Štrof do poloviny července 1690 nepředložil účet nápojové daně za uplynulé pololetí, dokud ho česká komora neurgovala, nejvyšší mincmistr přestal magistrátu důvěřovat. Komora rozhodla, že městská správa bude od správy horních záležitostí opět oddělena.

Dne 7. září 1690 ustanovil nejvyšší mincmistr hormistrem v Jílovém, Kníně a Příbrami německého horního odborníka Jakuba Bittnera, který se do Příbrami přestěhoval se svou manželkou Kateřinou, syny Josefem a Václavem z Kašperských Hor, kde působil asi rok.

Ludvík Alis se krátce nato stal vzhledem *„k vychválenému talentu“* císařským horním přísežným, hormistrovým nejbližším spolupracovníkem a nejmocnějším mužem březohorského knapšaftu. Nadále zůstal i vlivným příbramským konšelem.

TAJNÝ DOVOZ PIVA A ŠPATNĚ UPEČENÉ PEČIVO

Hormistr Jakub Bittner dostal od nejvyššího mincmistra příkaz, aby čtvrtletně podával zprávu o důležitém dění ve svých revírech. Pořídil si knihu, do které si své dekrety, zprávy a nařízení opisoval. Kritizoval v nich praktiky příbramských radních a jejich příbuzných při vaření a tajném dovozu piva a Wiessera pro nepoctivé vybírání nápojového tácu. Všímal si špatně upečeného pečiva. Když v listopadu 1690 vypukl ve městě požár, nebylo k nalezení hasičské náčiní. Každý měšťan také roku 1688 dostal dva sudy piva, aby odstranil své nebezpečné dřevěné komíny a nechal vyzdít cihlové, což se nestalo. Bittner oznámil komoře, že obyvatelé zanedbávají účast na bohoslužbách.

Kritizovaní členové magistrátu si na hormistra opakovaně stěžovali. Křivě ho u nadřízených úřadů obvinili, že posílá úplatky nejvyššímu mincmistrovi. Ten hormistrovi začátkem října 1691 přikázal, aby se v městských věcech řídil pokyny radních, ale v úřadu ho ponechal a nařídil magistrátu nápravu oznámených nešvarů.

Chudoba březohorských obyvatel, jejich nevýnosná pole, nedostatek dobytka a dobré vody, kterou prý na Březovém vrchu stahovaly štoly, takže se musela draze dovážet, byly důvodem, že se v roce 1692 hormistr Bittner znovu přimlouval za snížení jejich kontribuce. Ve svém líčení trochu přeháněl, ale dosáhl toho, že Březohorští pak dohromady platili kontribuci jen z jednoho usedlého. Už ale nedostávali od příbramské obce pivní přívarek.

Hormistr záhy zjistil, že obnova těžby stříbra bude vyžadovat delší čas. V 1691 byly zastaveny práce v oblasti dolu Bohatá útěcha. Na ražbu hluboké štoly pod Svatou Horou nad Jezuitským rybníkem a mlýnem (dnešním Volákovým zahradnictvím) obec vinou primátora Podlejšího zbytečně vynaložila 700 zlatých. Horníci totiž po smrti šichtmistra Samuela Heinricha špatně hloubili šachtu, kterou neuměli propojit se štolou, a zdejší dílo opustili. Bittner určil jeho správný směr.

Na nově objevené štole za Svatou Horou pracovali tři horníci s jedním učněm. Perk (jalovou skálu) dobývali ve třech trytlech (v trojsměnném provozu) a vyvážel ho zběhlý poddaný Kohoutek za týdenní plat 15 krejcarů. I ostatní čeští horníci byli zběhlí poddaní různých vrchností, vzhledem k těžké a nebezpečné hornické práci se nedařilo za zdejší malé mzdy zaměstnat zkušené německé havíře.

ŠTOLU RAZILI TŘI MUŽI VE DVANÁCTIHODINOVÝCH ŠICHTÁCH

V Příbrami objevil Jakub Bittner starou, hlubokou dědičnou štolu, dlouhou 800 láter (cca 1600 m), o které se do té doby nevědělo. Během přípravy vizitace dolů, plánované na jaro 1692,

Každý měšťan dostal dva sudy piva, aby odstranil nebezpečné dřevěné komíny a vyzdil cihlové, což se nestalo.

První strana Bittnerova rukopisného Protokolu s Alisovou přísahou horního přísežného.

si s pomocí zlatníka Ludvíka Alise pořídil měřické náčiní, aby ji společně se slavkovským hormistrem mohl vyměřit. Na jeho návrh byla v oblasti Novoročního pásma založena stejnojmenná štola, později nazvaná po svatém Karlu Boromejském (nynější první patro březohorských dolů). Tuto štolu razili tři muži ve dvanáctihodinových šichtách. Týdenní plat horníka byl obvykle 1 zl. Hormistr pobíral z pivního tácu ročně 150 zl., tj. necelé 3 zl. týdně. V roce 1693 dal nad tzv. Cafourkovým mlýnem postavit nové kunsty – čerpadlo poháněné vodním kolem.

Jakub Bittner tvrdil, že by si město, v němž tehdy bylo asi 144 domů, mělo z obrovských dluhů pomoct založením železárny. Od začátku 90. let zkoušel, zda by se železná ruda dala získávat z takzvaného železného klobouku, výplně oxidační zóny březohorských stříbronosných žil obsahujících i další kovy. Tyto pokusy nepřinesly dobrý výsledek. Poměrně hodnotná a snadno tavitelná železná ruda se však nacházela v nalezištích, patřících městu a nacházejících se v pásmu od Narysova a Žežic přes Brod, Hatě, Svatou Horu a Květnou k Hluboši. Alespoň zpočátku tam za ní nebylo ani nutné pronikat do velkých hloubek.

Magistrát ale nedal na Bittnerovy rady a ve snaze po rychlém získání části peněz na dlužné daně ve výši 7000 zl. a vyplacení městského pivovaru z exekuce přenechal těžbu železné rudy svému sousedovi Jiřímu Humprechtovi rytíři Bechyňovi z Lažan na Hluboši. Obec mu pronajala pozemky s nalezišti na 50 let pouze za jednorázovou půjčku 700 zlatých a dalších 42 zlatých, které mu měla přidat jako šestiprocentní úrok z půjčené částky (!).

Rytíř Bechyně ještě chtěl pro rozvoj své železárny koupit Krupičkovský mlýn, hraničící s jeho pozemky a postavený u nové příbramské hutě (nad dnešními Kovohutěmi) koncem 16. století, kdy nebylo pro tamní vodoteče využití. Magistrát se ohledně prodeje mlýna obrátil na českou komoru. Bittner se ale v hospodě *„u trunku“* od Bechyňova správce dozvěděl, že tam rytíř chce stavět vysokou pec a hamr, a obratem o tom napsal nejvyššímu mincmistrovi, který s jeho odmítavým postojem k prodeji souhlasil. Vážil si totiž názoru Jakuba Bittnera, jenž v květnu 1699 předložil komoře dvě memoranda s rozumnými návrhy na rozšíření průmyslu a obchodu v Čechách a rozvoj hornictví a hutnictví. Komora odpověděla magistrátu, že je potřeba velké opatrnosti, protože odprodané nemovitosti se těžko získávají zpět a město Příbram by mohlo utrpět nenapravitelnou škodu.

Hormistr se inspiroval Bechyňovým nápadem využít vodotečí u císařské hutě a Krupičkovského mlýna k vybudování obecního železářského závodu. Nový nejvyšší mincmistr Petr hrabě z Kokořova doporučil komoře tento projekt schválit, pokud se pro císařskou šmelcovnu uchovají huťský rybník, jez a vodní příkopy a příbramská obec bude používat jen stavební dříví a dřevěné uhlí ze svých lesů.

ŽELEZNÁ PEC U VOKAČOVSKÉHO MLÝNA

Pak nastaly obvyklé úřední průtahy, proto se Jakub Bittner na konci roku 1700 rozhodl postavit železnou pec raději na pozemcích obecního Vokačovského mlýna, kde se pro ni a přilehlý hamr hned mohly využít mlýnské strouhy s nádržkou. Druhý hamr se měl postavit pod jižním koncem hráze císařského rybníka nad stříbrnou hutí. Nejvyšší mincmistr schválil Bittnerův návrh na začátku června 1702, kdy už byl závod ve výstavbě.

Od roku 1703 řídil budování železárny Ludvík Alis. Na místo šichtmistra doporučil svého syna Matěje Václava Dismase (* asi 1682), který v letech 1694–1698 studoval na jezuitském gymnáziu v Březnici a nedávno se oženil s Veronikou, dcerou výběrčího tácu Wiessera. Mates Alis byl jmenován šichtmistrem 8. července 1704.

Hormistr Jakub Bittner v polovině července 1704 zemřel v Praze. V Příbrami bydleli Bittnerovi zřejmě v pronájmu, kde se jim v říjnu 1691 narodila dcera Anna. V květnu 1695 se narodil syn Jan Antonín. V roce 1700 Bittner napsal, že má tři syny, z nichž nejstarší začal 13. rok svého života, a že je zaučuje do hornictví. Už v březnu 1701 žádal komoru, aby byl nejstarší syn přijat na zkoušku jako vypírač zlata v Jílovém. Začátkem 20. let se v pramenech začíná objevovat zřejmě Jakubův prostřední syn Václav Bittner, šichtmistr obecnického železářského závodu, který dodal 10 vozů železa na stavbu březohorského kostelíka sv. Prokopa. Po smrti manželky Barbory, s níž měl tři děti, si na Štědrý den 1733 vzal Zuzanu Vondráškovou z Bohutína, kde se jim na konci února 1734 narodil syn Josef, pozdější prubíř a šichtmistr příbramských stříbrných hor.

Jan Bittner, nejmladší Jakubův syn, se stal šmelcířem. V době, kdy bydlel se svou manželkou Kristinou v příbramské šmelcovně, se jim tam narodily čtyři děti. Příjmení Bittner se ve zdejším regionu objevuje dodnes.

■ **Věra Smolová**
SOA v Praze – SOkA Příbram

KALENDÁRIUM

1. prosince 2004

Krátce po půlnoci vypukl požár v restauraci příbramského kulturního domu. Požár zcela zničil interiér restaurace, poškodil výčep, příruční sklady a kuchyni. Nikdo nebyl zraněn.

3. prosince 1904

Konal se pohřeb příbramského měšťana a kominického mistra Františka Pletichy. Přes 30 let byl členem obecního zastupitelstva a angažoval se v mnoha vlasteneckých a dobročinných spolcích.

9. prosince 1914

Provizorní nemocnice zřízená v budově učitelského ústavu byla prohlášena za součást příbramské okresní nemocnice a MUDr. Otakar Reytt z Baumgartenu byl jmenován vojenským lékařem.

12. prosince 1964

Na náměstí T. G. Masaryka (dříve Náměstí pionýrů) byl zahájen vánoční trh. Své zboží nabízely prodejny Pramene, Jednoty, Ovoce a zeleniny, Textilu, Oděvního průmyslu, Drobného zboží, Obuvi a zvláštní stánek s literárními novinkami zde měla Jednota. O trh byl velký zájem a návštěvníky přivážely autobusy.

13. prosince 1714

Na příkaz české komory byl primátor Václav Lorenc odvolán z funkce správce obecního hospodářství a na toto místo byl dosazen hormistr Jiří Tomáš Pusch.

14. prosince 1984

K 100. výročí narození Antonína Zápotockého uspořádala Okresní odborová rada v Příbrami s podnikovým výborem Uranových dolů aktiv. Po úvodním projevu následovala scénická kompozice Bouřlivá léta, kterou nastudovali členové Krajského divadla v Příbrami.

15. prosince 1884

Na mimořádné schůzi obecního zastupitelstva města Příbram přednesla komise pro určení vhodného místa pro stavbu nového kostela své závěry. Řídila se několika kritérii: kostel musel být prostornější než stávající, stát blízko hlavního náměstí a škol, mít kolem sebe dostatek volného prostoru a místo pro jeho stavbu nemělo být příliš drahé. Po přezkoumání různých možností byl vybrán pozemek na místě stodol vedle c. k. reálného a vyššího gymnázia. Konečné rozhodnutí bylo odloženo.

23. prosince 1924

Obuvnický tovaryš bez zaměstnání počíhal si na silnici vedoucí z Příbrami ke Kovohutím na vrchního správce důchodkové kontroly a pokusil se ho zastřelit. Naštěstí ho jen lehce zranil na boku. Protože zraněný pachatele znal, byl brzy dopaden četníky. Důvodem k pokusu o vraždu bylo, že pachatel prý kvůli němu nedostal trafiku, na kterou měl mít podle svého názoru nárok jako 20% invalida.

■ **Tereza Pruchová**
Státní oblastní archiv v Praze – Státní okresní archiv Příbram

Prostory k nájmu a prodeji

- nájem prostor o celkové výměře cca 76 m² budovy č. p. 537, ulice Bratří Čapků v Příbrami VII, která je součástí pozemku p. č. st. 1165 v k. ú. Březové Hory;
- nájem prostor o celkové výměře 20,93 m² v 1. podzemním podlaží budovy č. p. 163, ul. Dlouhá v Příbrami III, která je součástí pozemku p. č. 440, vše v k. ú. Příbram;
- nájem prostor o celkové výměře 341,40 m² v budově č. p. 48 v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/10, zastavěná plocha a nádvoří, vše v k. ú. Příbram;
- nájem místností o celkové výměře 53,33 m² v 1. nadzemním podlaží v levé části budovy č. p. 400 v ul. Legionářů v Příbrami VII. Budova je součástí pozemku p. č. st. 1306 v k. ú. Březové Hory;
- nájem místnosti o celkové výměře 14 m² v 1. podzemním podlaží vlevo v budově bez č. p./č. e., stavbě občanského vybavení, která je součástí pozemku parc. č. st. 573/2 v k. ú. Březové Hory a nachází se ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická ul. č. p. 193;
- nájem vývěsní skříňky, umístěné v Riegrově ulici v Příbrami I, na pozemku p. č. 648/19 v k. ú. Příbram;

- prodej objektu o celkové výměře 3179 m², rodinný dům Trhové Dušníky č. p. 111, který je součástí pozemku p. č. 48/1, zastavěná plocha a nádvoří, vše v k. ú. Trhové Dušníky;
- prodej pozemku p. č. 3933/16 v k. ú. Příbram za minimální kupní cenu 750 Kč/m², formou výběrového řízení obálkovou metodou, nejvyšší nabídce.

Více informací na úřední desce (elektronicky pribram.eu/uredni-deska.html).

MĚSTO DÁLE NABÍZÍ KE KRÁTKODOBÉMU PRONÁJMU:

- jednací sál, nám. T. G. Masaryka 121, Příbram I,

nájemné činí 1300 korun akce do 1 hodiny včetně, každá další i započatá hodina 200 Kč. Cena za úklid je 850 korun. Ceny jsou včetně DPH.

- jednací místnost ve 2. nadzemním podlaží vlevo ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická 193, nájemné činí 185 korun za každou i započatou hodinu. Cena je včetně DPH.

Bližší informace poskytne Jana Vašková (Odbor správy majetku) na e-mailu jana.vaskova@pribram.eu nebo telefonu 318 402 521.

POMŮCKY: KUBO, LOL, TUN, ACRID, ANON	NÁZEV PÍSMENE E	ČESKÝ PROZAIK	1.DÍL TAJENKY	❖	ZKR. NAŠÍ MĚNY	LIHOVINA	HRDINSKÁ BÁSEŇ	CITOSLOVCE VRČENÍ	❖	KILOMETR	LESKLÝ NÁTĚR	ESKYMÁCKÉ OBYDLÍ	2.DÍL TAJENKY	ŠPATNÉ POČASÍ	OSVĚDČENÍ
LETADLO				TĚLNÍ TEKUTINA					KOBYLA						
DOBA				ČIPERNÝ / BĚLOVESKÁ KYSELKA					LÁKADLO / DVOJZPĚV						
PTÁK BĚŽEC					VRAŽDA (ZAST) / OBRAZY NAHÝCH LIDÍ					NÁTROJ NA ODEMYKÁNÍ / MEDVĚD Z KNIHY DŽUNGLÍ					
ČÁST VESNICE						DŘEVĚNÁ STAVBA / CHVĚNÍ					PŘEKVAPENÍ / TŘPYT				
❖	ČÁST OBLEKU	OHLEDUPLNOST / ZRASENÍ LÁTKY					MADRIDSKÝ KLUB / JIHOEVROPAN					ESTONEC (ŘÍDCE) / PODSVINČE			
SVOJE				ZÁKLADNÍ ČÍSLOVKA				CITOSLOVCE TLESKÁNÍ / HLAVA ŠÍTU						HLAS KUKAČKY	CYKLOHEXAGON
ANGL. PAŽE, RUKA				SNĚŽNÝ MUŽ / JEDEN ZE SMYSLŮ					ČÁST PŘÍMKY / HAJDY						
NĚKAM (BÁSNICKY)					OPOUŠTĚNÁ / ODVĚTVÍ					CIRKUSOVÝ KOMIK / ČINNÝ					
OMÁMENO						NÁŠ BÝVALÝ FOTBALISTA / TOPIVO					NÁZEV HLÁSKY S / ANGL. VZDUCH				
❖	ČÁST TĚLA	DRUH DOUTNÍKU / SRKAT					KVALITNÍ KÁVA / ANGL. PALČIVÝ					ŠVÉD. SÍDLO / ALIAS			
NEDOSTATEK SLUCHU								ŠKOLNÍ LÁTKA / DRAVÝ PTÁK						CTNOSTNÁ	JEDNOTKA OBJEMU
SUDÁNSKÁ ŘEKA				ANGL. SKÁLA / UKAZOVACÍ ZÁJMENO					MEZINÁRODNÍ KÓD NAURU / ČÁST KRKU				ŘÍMSKY 150 / NA TOTO MÍSTO		
TRNOVNÍK					3.DÍL TAJENKY / MODEL FORDU						NÁSTRAHY / SLOVEN. JESTLIŽE				
DOMÁCKY VÁCLAV						ODLIŠNÍ (SLOVENSKY)				ZÁSTUPCE					
VLASTNÍ ATĚ						PŘÍBĚH				OBTÍŽNÝ HMYZ					

Vážení čtenáři, přinášíme vám pranostiku na prosinec. Tajenka ze zpravodaje 11/2024: Hřímá-li v listopadu, bude dobrý rok. Knihu vyhrává Danka Brajerová. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@pribram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako 10. v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

Město pronajme provozovnu v Drakovně

K 31. lednu 2025 skončí tradiční příbramský obchod Železářství Říha, který se nachází v Jiráskových sadech (č. p. 117, tzv. Drakovna). V této souvislosti město Příbram nabízí tento prostor k nájmu. Jedná se o provozovnu s plochou 240 m². Prostory budou pronajaty v původním stavu (město je nebude rekonstruovat, přizpůsobovat ani rozdělovat), bude tedy na příštím nájemci, aby provedl rekonstrukci v souladu se svými budoucími potřebami. Město je připraveno jednat o participaci formou dočasného snížení nájmu.

■ **sdb**

NÁM. T. G. MASARYKA

1. 12.	15.00–20.00	Zahájení adventu s ohňostrojem
15. 12.	15.00	Adventní koncert sboru HasArt

NÁMĚSTÍ J. A. ALISE

8. 12.	15.00–19.00	Bronzová adventní neděle

NÁMĚSTÍ 17. LISTOPADU

7. 12.	8.00–12.00	Farmářské trhy
15. 12.	15.00–20.00	Stříbrná adventní neděle
21. 12.	8.00–12.00	Farmářské trhy

MĚSTO

22. 12.	10.00–13.00	Zlatá neděle: Vánoční jízda kočáru s pastýřem

NÁM. T. G. MASARYKA 121

4. 12.	16.00	Zasedání ZM Příbram

DIVADLO A. DVOŘÁKA – VELKÁ SCÉNA

1. 12.	19.00	Big Band hraje pro Charitu
2. 12.	19.00	Jak zamést vraždu
8. 12.	10.00	Vánoce v divadle
12. 12.	19.00	Velká bankovní loupež
13. 12.	19.00	Velká bankovní loupež
14. 12.	14.00	Prohlídka divadla – foyer
15. 12.	19.00	Vánoce v lázních s Ginevrou a hosty
16. 12.	19.00	Vánoce v lázních s Ginevrou a hosty
17. 12.	19.00	Vánoce v lázních s Ginevrou a hosty
18. 12.	17.00	Slavnostní vánoční koncert žáků ZUŠ Příbram I
19. 12.	19.00	Limonádový Joe
20. 12.	19.00	Velký vánoční koncert Příbramské filharmonie
21. 12.	19.00	Věra Martinová s kapelou Meritum
22. 12.	19.00	Vánoční koncert Příbramského Big Bandu
23. 12.	19.00	Vánoční koncert Příbramského Big Bandu
27. 12.	10.00	Velká bankovní loupež
27. 12.	19.00	Spirituál kvartet
29. 12.	19.00	Bedřich Hrozný – Nový život
30. 12.	19.00	Velká bankovní loupež
31. 12.	18.00	Sex noci svatojánské

DIVADLO A. DVOŘÁKA – ESTRÁDNÍ SÁL

8. 12.	10.00	Vánoce v divadle
28. 12.	20.00	Silvestr nanečisto aneb Pánové, hoďte se do gala

DIVADLO A. DVOŘÁKA – D-KLUB

11. 12.	19.00	Kavárna U Nulté hodiny s Naďou Konvalinkovou
14. 12.	19.00	Kajakem přes devět států

DIVADLO A. DVOŘÁKA – KINO

1. 12.	16.00	Pyšná princezna
2. 12.	19.00	Vlny
5. 12.	17.00	Pohádky + Mikulášská nadílka
6. 12.	17.00	Odvážná Vaiana 2 – 3D
6. 12.	20.00	Klaunovy Vánoce
7. 12.	16.00	Bob a Bobek ve filmu: Na stopě mrkvojeda
7. 12.	19.00	Pán prstenů: Válka Rohiru
8. 12.	10.30	Medvídek panda v Africe
	12.30	Rozzum v divočině
	14.30	Medvídek panda v Africe
	16.30	Rozzum v divočině
10. 12.	16.00	Poklad
10. 12.	19.00	Vánoční pásmo Život není krásný
11. 12.	19.00	Vlny
12. 12.	19.00	Lovec Kraven
13. 12.	17.00	Pyšná princezna
13. 12.	20.00	Aznavour
14. 12.	16.00	Odvážná Vaiana 2
14. 12.	19.00	Léto s Evženem
15. 12.	16.00	Čarodějka

WALDORFSKÁ ŠKOLA

17. 12.	18.00	Chairé: O Vánocích zpívám
19. 12.	18.00	Hra o narození Páně

JUNIOR KLUB

6. 12.		Špejbl´s Helprs Vol.1
7. 12.		Špejbl´s Helprs Vol.2

SVATÁ HORA

1. 12.		1. neděle adventní – žehnání věnců
4. 12.	19.00	Adventní advent: Ecce virgo concipiet
11. 12.	19.00	Adventní advent: Ave Marie
13. 12.	15.00	Prohlídka věžních hodin s restaurátorem
18. 12.	19.00	Adventní advent: Rorate coeli II.
20. 12.	16.00	Vernisáž výstavy betlémů v Mníšecké kapli (výstava potrvá do 5. 1.)
22. 12.	17.00	Přinesení Betlémského světla skauty
22. 12.	18.00	Předvánoční zpívání ve sklepení
24. 12.	16.00	„Půlnoční" mše
25. 12.	14.00	Zpívání u jesliček
26. 12.	14.00	Zpívání u jesliček
26. 12.	18.00	Vánoční koncert Matice Svatohorské
28. 12.	15.00	Malé filmové exercicie
31. 12.	22.30	Mše svatá na závěr občanského roku
1. 1.	14.00	Zpívání u jesliček

SBOR MISTRA JAKOUBKA ZE STŘÍBRA

1. 12.	10.30	Adventní koncert pěveckého sboru Krásky se sólistou Radkem Prüglem - adventní písně a roráty pod vedením Zuzany Horské
8. 12.	10.30	Koncert pěveckého sboru Canta Vera pod vedením Veroniky Skaličkové
11. 12.	14.00–18.00	Charitativní prodejní bazar oblečení a drobných předmětů na farním úřadě
15. 12.	10.30	Koncert vokálního sboru Bacha Baby pod vedením Jany Hejkrlíkové
24. 12.	16.00	Štědrovečerní pobožnost s českými koledami
26. 12.	17.00	Vánoční koncert komorního pěveckého sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra pod vedením Hany Tonzarové
31. 12.	16.00	Pobožnost s poděkováním za r. 2024

KNIHOVNA JANA DRDY

1. 12.	13.00–17.00	Den pro dětskou knihu
3. 12.	17.00	Seven Sisters of India. Cestovatelská přednáška Ondřeje Jeřábka
7. 12.	8.45	Klub HP: Výlet na vánoční trhy v Písku
9. 12.	17.00	Pompeje. Život v zajetí Vesuvu. Prezentace a autogramiáda Josefa Fryše
9. 12.	17.30	Co zůstalo pod hladinou. Prezentace a autogramiáda Josefa Fryše
10. 12.	17.00	Dějiny umění: Toyen a Jindřich Štýrský. Přednáška Jany Froňkové
13. 12.	16.00	Prezidentské volby v USA a budoucnost americké demokracie. Přednáška Matěje Jungwirtha (AMO)
17. 12.	8.30 a 10.00	BookStart: Vánoční příběh
18. 12.	13.00–17.00	Adventní odpoledne
18. 12.	17.00	K smrti dobrý. Sladké setkání nad detektivkou s Terezou Olbrichtovou
19. 12.	8.30	Brain & Breakfast.
19. 12.	16.00	Klaunův vánoční stromeček. Divadlo Bořivoj hraje pro nejmenší

GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA

28. 11.–16. 2.		Výstava Václav Jirásek: Industria remastered (vernisáž 27. 11.)
12. 12.	17.00	Vánoční žákovský koncert ZUŠ Příbram

HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM

6. 12.–5. 1.		Příbramské betlémy (důl Vojtěch)
8. 12.	18.00	Adventní koncert sborů Arytmie a Gambale (důl Anna)
14.–15. 12.		Vánoce v hornickém domku
14.–15. 12.		Štědrovečerní šichta v Prokopské štole

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE

7. 12.	9.30–12.00	Deskohraní
15. 12.	15.00	O třech sněhulácích (Zalezlíci)

ZUŠ PŘÍBRAM I

4. 12.	17.00	Mikulášský koncert nejmladších žáků

ZUŠ ANTONÍNA DVOŘÁKA

9. 12.	17.00	Koncert školních kapel
12. 12.	17.00	Vánoční koncert

SENIOR POINT PŘÍBRAM

2. 12.		Informační schůzka
4. 12.		Výlet do Prahy: Fantova budova – hl. nádraží
3. 12.		Promítání: Hrad Hauenštejn
4. 12.		Vycházka: Prohlídka Svaté Hory
5. 12.		Právní poradna
9. 12.		Přednáška zástupců ON Příbram
10. 12.		Společná návštěva kina
11. 12.		Taneční odpoledne v restauraci Na Marii
12. 12.		Výlet do Českých Budějovic a exkurze v pivovaru Budvar
6. 12.		Seniorská akademie – závěr kurzu
10. 12.		Turnaj v bowlingu
17. 12.		Vánoční turnaj v šipkách
31. 12.		Silvestrovský turnaj v šipkách

FIT SENIOR PŘÍBRAM

3. 12.	14.00	Setkání pletařek
4. 12.	15.15	Šachový klub
5. 12.	17.00	Přednáška M. Levanti: Mentální zdraví – prevence neurodegenerativních onemocnění
6. 12.	10.00	Taneční terapie
9. 12.	10.00	Parkinson klub
10. 12.	15.00	Vánoční večírek v restauraci Na Marii
12. 12.	18.00	Svépomocná skupina pro pečující
13. 12.	10.00	Vánoční zpívání s kytarou
17. 12.	9.30	Klub Makovička
17. 12.	14.00	Setkání pletařek
18. 12.	15.15	Šachový klub

PBBOWLING KLUB

28. 12.	20.00	Koncert 1Vish

SOKOLOVNA PŘÍBRAM

7. 12.		Maturitní ples SZŠ a VOŠ Příbram

SPORTOVNÍ HALA – VOLEJBAL

21. 12.		Trox Příbram – Kladno volejbal cz
30. 12.		Trox Příbram – VK ČEZ Karlovarsko

ZIMNÍ STADION

4. 12.	18.30	HC Příbram – HC Kobra Praha
14. 12.	17.00	HC Příbram – Slovan Ústí nad Labem
21. 12.	17.00	HC Příbram – HK Kralupy nad Vltavou

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Gymnázium Příbram	4. 12.	8.00–11.00
	18. 1.	8.00–12.00
OA a VOŠ Příbram	18. 1.	9.00–12.00
SPŠ a VOŠ Příbram	7. 12.	10.00–12.00
	9. 1.	15.30–17.00
SZŠ a VOŠ Příbram		
Den pro zdravý životní styl	3. 12.	9.00–17.00
Den zdravotnické školy	4. 2.	14.00-17.00
Waldorfská škola	8. 1.	14.00–17.00
ISŠ HPOS Příbram	4. 12.	13.00–16.00
SOU Dubno	7. 12.	9.00–12.00
	11. 1.	9.00–12.00
OUU Příbram	2. 12.	8.00–14.00

inzerce

MEDICINE
EVERYDAY THERAPY
Pražská 29, Příbram

NEVÍTE SI RADY S VÝBĚREM?

POTĚŠTE DÁRKOVÝM ŠEKEM
V HODNOTĚ
500,- nebo 1000,- CZK

TOM TAILOR
Pražská 138, Příbram

PRODEJ KAPRŮ
začíná 21.12.2024 od 10:00
Březnická 390, Příbram IV

119,99 Kč/kg

VÁNOČNÍ OTEVÍRACÍ DOBA
Po-Pá • 7:00 - 19:00
So • 8:00 - 16:00
Ne • 9:00 - 16:00

23.12. • 7:00 - 19:00
24.12. • 9:00 - 12:00
25. - 26.12. • ZAVŘENO
31.12. • 9:00 - 16:00

14,99 Kč
DOPORUČUJEME

PF 2025

Přejeme příjemné a klidné prožití vánočních svátků.

Do nového roku hodně zdraví, štěstí a mnoho úspěchů v osobním i pracovním životě.

Vaše KORUNA Cash & Carry